

เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอบ้านทอง
จังหวัดชลบุรี

วรินทร์ธร ชาติานุกุลวัฒนา

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอพานทอง
จังหวัดชลบุรี

วรินทร์ธร ธาดานุกุลวัฒนา

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

REASONS TO SELECT THE SELF-MAKING FOODS FOR LAYING DUCK BY THE FARM
PRODUCERS BASED IN PHANTHONG CHONBURI

WARINTHRON THADANUKULWATTHANA

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF BUSINESS ADMINISTRATION

BURAPHA BUSINESS SCHOOL

BURAPHA UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ วรินทร์ธร ชาติานุกุลวัฒนา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนภณ นิธิเชาวกุล)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว
แพร์รี่)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนภณ นิธิเชาวกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุณี หงษ์วิเศษ)

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณี พิมาพันธุ์ศรี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

64920427: สาขาวิชา: -; บธ.ม. (-)

คำสำคัญ: ผู้ประกอบการ, ฟาร์มเป็ดไข่, อาหารเป็ด

วรินทร์ธร ธาดานุกุลวัฒนา : เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเป็ดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี. (REASONS TO SELECT THE SELF-MAKING FOODS FOR LAYING DUCK BY THE FARM PRODUCERS BASED IN PHANTHONG CHONBURI) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ธนภณ นิธิเชาวกุล ปี พ.ศ. 2567.

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาเหตุผลในการเลือกใช้อาหารเป็ดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบแนวทางการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยคือผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ที่ใช้อาหารเป็ดแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่และประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ที่มีลักษณะโรงเรือนขนาดกลางขึ้นไป โดยมีการเลี้ยงเป็ดไข่มากกว่า 5,000 ตัว จำนวนทั้งสิ้น 4 รายในเขตพื้นที่อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี และนำข้อมูลที่ได้อภิปรายเพื่อตอบปัญหาวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 4 ราย ประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่มาเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 20 ปี และมีจำนวนเป็ดไข่ที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันจำนวนมากว่า 5,000 ตัวทุกราย จากการสัมภาษณ์ถึงเหตุผลที่เลือกใช้อาหารเลี้ยงเป็ดไข่แบบผสมเองคือ ต้นทุนราคาอาหารต่ำกว่าอาหารแบบสำเร็จรูป ทั้งยังสามารถควบคุมหรือปรับเปลี่ยนวัตถุดิบที่นำมาเป็นส่วนผสมได้ง่ายและตรงกับความต้องการของเป็ดไข่ในแต่ละช่วงเวลาได้มากกว่า และเมื่อเปิดถึงช่วงที่ต้องปลดสภาพซาก เป็ดไข่จะมีรูปร่างดีกว่าและขายได้ราคาสูงกว่าการเลี้ยงโดยใช้อาหารแบบสำเร็จรูป ส่วนผลผลิตไข่เป็ด พบว่า เป็ดออกไข่ได้อย่างสม่ำเสมอทั้งจำนวนและขนาดของไข่เป็ดมีความใกล้เคียงกันในแต่ละช่วง นอกจากนี้ การดูแลพันธุ์สัตว์ก็ง่ายกว่าเนื่องจากสามารถให้ยาได้ง่ายโดยผสมลงไปในการทำให้สามารถแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และสามารถเลี้ยงเป็ดได้จำนวนเยอะกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้อาหารแบบสำเร็จรูปในการเลี้ยง ท้ายสุดผู้วิจัยสรุปได้ว่าการเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่มีต้นทุนค่าอาหารที่ถูกกว่าเมื่อสั่งในปริมาณมาก มีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการสามารถปรับเปลี่ยนแผนได้ตามสถานการณ์ และที่สำคัญคือ องค์กรความรู้และประสบการณ์การของผู้ประกอบการที่ในใช้อาหารแบบผสมเองที่มีการพัฒนา ต่อยอด และถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน

64920427: MAJOR: -; M.B.A. (-)

KEYWORDS: Farm producers, Laying duck farms, Laying duck foods

WARINTHRON THADANUKULWATTHANA : REASONS TO SELECT THE SELF-MAKING FOODS FOR LAYING DUCK BY THE FARM PRODUCERS BASED IN PHANTHONG CHONBURI . ADVISORY COMMITTEE: TANAPHON NITICHAOWAKUL, Ph.D. 2024.

The research explores factors influencing self-made food choices among laying duck farm producers, using a qualitative approach. A semi-structured interview guide facilitated data collection through individual in-depth interviews. Focused on operators with medium to large-scale housing, the study targeted those managing a minimum of 5,000 laying ducks in Phan Thong, Chonburi Province, across four locations. The acquired data will address the research objectives through analysis.

The study revealed that all 4 entrepreneurs, with a minimum of 20 years of experience in laying duck farming and collectively managing over 5,000 ducks, cited cost-effectiveness as the key factor in choosing self-making foods over ready-made options. Furthermore, the capacity to readily control and adjust the raw materials employed as ingredients allows for a tailored approach to meeting the specific nutritional requirements of laying ducks at various stages. Notably, upon reaching maturity, ducks fed with self-making foods exhibit enhanced physical condition, commanding a higher market value compared to those nourished with commercially prepared feed. In terms of egg production, the study revealed a consistent and uniform pattern in both the quantity and size of duck eggs laid during each period. Additionally, the streamlined administration of medication through food integration contributes to the ease of breed care, facilitating prompt issue resolution. Moreover, the utilization of self-making foods enables the efficient raising of a larger quantity of ducks when compared to the utilization of commercially available feed. In summary, the researcher has ascertained that the utilization of self-making foods for the rearing of laying ducks yields lower feed costs relative to procuring in bulk. The approach also demonstrates managerial flexibility, permitting adjustments to plans in response to varying circumstances. Importantly, the depth of knowledge and experience possessed by entrepreneurs utilizing self-making laying duck foods has undergone continual development, extension, and intergenerational transmission which have evolved, expanded, and been transmitted across generations to the present day.

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยคามอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร้อยตรี ดร.ชนภณ นิธิเชาวกุล อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ในการให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางที่ ถูกต้อง ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีเสมอมา ผู้วิจัยจึงขอกราบ ขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัญจนวลัย นนทแก้ว แพร์รี่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเนื้อหาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับ รูปแบบแนวทางการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ทุกท่านสำหรับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้งานนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชา ความรู้ให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ประจำคณะทุกท่านที่ได้ให้ความ ช่วยเหลือในการให้ข้อมูลและติดต่อประสานงานเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ประกอบการทุกท่านสำหรับความอนุเคราะห์ในการสละเวลาอันมีค่า อนุญาตให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยความยินดียิ่ง

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณครอบครัวของผู้วิจัยที่ได้ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาและเป็น กำลังใจที่ดีเสมอมา ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยให้คำปรึกษา และช่วยเหลือผู้วิจัยเป็น อย่างดี ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจและความมุ่งมั่นในการทำงานนิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

วรินทร์ธร ชาติานุกุลวัฒนา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1	6
บทนำ	6
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	6
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	8
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่	12
2.2 แนวคิดทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจซื้ออาหารแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ ...	18
2.3 แนวคิดทฤษฎีต้นทุนและต้นทุนการผลิต	21
2.4 การสรุปแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้	25
บทที่ 3	27
วิธีการวิจัย	27

3.1 รูปแบบการวิจัย.....	27
3.2 วิธีการวิจัย.....	27
3.3 ผู้ให้ข้อมูลหลัก	28
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
3.5 การสร้างเครื่องมือ	29
3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.7 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ	31
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล	31
3.9 จรรยาบรรณนักวิจัย.....	32
บทที่ 4	33
ผลการวิจัย.....	33
บทที่ 5	42
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	42
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	42
5.2 อภิปรายผล	43
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	45
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	46
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	51
ภาคผนวก ก แบบฟอร์มแนวทางการสัมภาษณ์	52
ภาคผนวก ข แนวทางการสัมภาษณ์.....	57
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์การตรวจความเที่ยงของเครื่องมือ	60
ภาคผนวก ง เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัย	64
ประวัติย่อของผู้วิจัย	66

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 คุณค่าทางโภชนาการสำหรับเป็ดไข่ที่ต้องการในแต่ละช่วงอายุ	17
ตารางที่ 2 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอบ้านทอง จังหวัดชลบุรี	33
ตารางที่ 3 ข้อมูลของข้อดีและข้อเสียระหว่างอาหารเป็ดแบบผสมเองและอาหารเป็ดแบบสำเร็จรูป	36
ตารางที่ 4 แนวทางการบริหารจัดการฟาร์มเป็ดไข่ที่ใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยง.....	39

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	11

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่เป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ระยะสั้น ประมาณ 52 – 56 สัปดาห์ ต่อการเลี้ยงเป็ดไข่ 1 รุ่น ก่อนทำการปลดเป็ดไข่ออกจำหน่ายเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นต่อไป โดยเป็ดไข่ 5,000 ตัวมีต้นทุนค่าอาหารเฉลี่ยวันละ 1,000 บาท และส่งผลให้ผู้ประกอบการมีรายได้หลังหักต้นทุนเฉลี่ยประมาณวันละ 3,000 กว่าบาท จากการสำรวจโดยเบื้องต้นของผู้วิจัย อย่างไรก็ตาม ยังมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพิ่มเติมอีก เช่น ค่าโรงเรือน ค่าอุปกรณ์ ค่าพันธุ์สัตว์ และค่าอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดซึ่งค่าอาหารถือเป็นค่าใช้จ่ายที่มากที่สุด อาจกล่าวได้ว่า ประมาณร้อยละ 70-75 ของต้นทุนทั้งหมดในการดำเนินธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ เพื่อให้เป็ดไข่ได้รับสารอาหารและปริมาณอาหารที่เพียงพอและออกไข่ที่ดีมีคุณภาพ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์, 2549 และ Naik, Swain & Beura, 2022) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณีภูษศศิ นิลนรศรี, (2561) ที่กล่าวว่า การประกอบธุรกิจฟาร์มเลี้ยงเป็ดไข่ ต้นทุนราคาอาหารสัตว์เป็นปัญหาและเป็นอุปสรรคในการเลี้ยงเป็ดไข่ เนื่องจากราคาอาหารที่สูงและเป็ดไข่ยังต้องได้รับสารอาหารที่เหมาะสมจึงจะส่งผลให้เป็ดออกผลผลิตไข่เป็นที่ต้องการของตลาด และจากปัญหาราคาอาหารเป็ดไข่ที่สูงนี้ส่งผลให้ผู้ประกอบการฟาร์มหลายรายต้องปิดกิจการลงเพราะสู้กับต้นทุนค่าอาหารไม่ไหว

ปัจจุบันอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่ถูกแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ๆ ได้แก่ อาหารเป็ดแบบสำเร็จรูปและอาหารเป็ดแบบผสมเอง โดยอาหารเป็ดแบบสำเร็จรูปจะเป็นอาหารในรูปแบบเม็ดพร้อมใช้งาน มีจำหน่ายทั่วไปตามร้านขายอาหารสัตว์หรือบริษัทผลิตอาหารสัตว์ ส่วนอาหารเป็ดแบบผสมเองจะเป็นการนำวัตถุดิบจากแหล่งขายวัตถุดิบต่าง ๆ มาผสมตามสูตรเข้าด้วยกันเพื่อนำมาใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่ ส่วนประกอบของสูตรอาหารที่ใช้ในการทดลองเลี้ยงเป็ดไข่ที่มีผลต่อสมรรถภาพการผลิตและต้นทุนค่าอาหารเป็ดโดยมีการใช้วัตถุดิบหลักที่นำมาเป็นองค์ประกอบในการเลี้ยง ได้แก่ รำละเอียด ปลาขี้ขาว กากถั่วเหลือง รำข้าวสาลี แกลบกึ่งและปลาป่น (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์, 2560 และ โสภณ บุญล้ำ, 2557) ซึ่งกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อเลือกใช้อาหารเป็ดไข่นี้นั้น ผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงข้อดีข้อเสียในการใช้อาหารเป็ดไข่ทั้ง 2 ประเภทรวมถึงข้อจำกัดบางประการในเรื่องของกระบวนการและวิธีเลี้ยง อีกทั้งคุณค่าทางโภชนาการในอาหารทั้ง 2 ประเภทที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่ (ปศุศาสตร์ นิวส์, 2564 และ Kotler & Keller, 2012)

อนึ่ง อาหารเลี้ยงเป็ดไข่ทั้ง 2 ประเภทหากเปรียบเทียบจากราคาวัตถุดิบต้นทุนอาหารเป็ดแบบผสมเองจะมีราคาที่ถูกกว่าอาหารเป็ดแบบสำเร็จรูป เนื่องจากอาหารเป็ดแบบผสมเองวัตถุดิบ

บางชนิดที่นำมาเป็นส่วนผสมหลักสามารถหาซื้อได้ง่ายตามท้องถิ่น และมีราคาถูกลงกว่า อีกทั้งยังสามารถปรับเปลี่ยนวัตถุดิบที่นำมาเป็นส่วนผสมได้ตามต้องการ (Afandi, Hartono & Djunaidi, 2019) แต่เมื่อมองถึงขั้นตอนในเตรียมอาหารเปิดใจก่อนนำไปเลี้ยง อาหารเปิดแบบผสมเองมีความยุ่งยากมากกว่า ด้วยกระบวนการและขั้นตอนในการเตรียมอาหารเปิดที่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นในการผสมวัตถุดิบหลายชนิดเข้าด้วยกันก่อนจะได้เป็นอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดใจ อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจในพื้นที่ อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรีซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายของผู้วิจัยพบว่า มีจำนวนฟาร์มเปิดใจที่ใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดใจ และมีโรงเรือนขนาดกลางขึ้นไปกล่าวคือมีจำนวนเปิดใจ 5,000 ตัวขึ้นไปทั้งหมด 4 ฟาร์ม ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่จะเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในธุรกิจฟาร์มเปิดใจ ซึ่งมีแนวคิดในการพัฒนา และขยายกิจการจะพัฒนาธุรกิจฟาร์มเปิดใจในอนาคตจึงได้มีการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการต้นทุนการผลิต โดยคำนึงถึงสูตรอาหารแบบผสมเองที่มีโภชนะหรือสารอาหารต่างๆ พอดีกับความต้องการของสัตว์ที่เลี้ยง และมีราคาไม่แพง หรือ ซื้ออาหารสำเร็จรูปที่มีจำหน่ายตามท้องตลาดก็ควรที่จะเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูปที่ตรงกับชนิด อายุและขนาดของสัตว์เลี้ยงนั้น ๆ โดยวิธีการนี้เกษตรกรก็จะสามารถลดต้นทุนค่าอาหารที่ใช้เลี้ยงสัตว์ได้ในระดับหนึ่ง เพราะต้นทุนการผลิตนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญตัวหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินธุรกิจ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2559 และ กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์, 2564) กล่าวคือ การที่เกษตรกรผู้เลี้ยงคำนึงถึงต้นทุนในการเลี้ยงเปิดใจโดยมีการวางแผนประมาณการแนวโน้มในอนาคตสำหรับการเลี้ยงในระยะยาวเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจปรับเปลี่ยนระบบการเลี้ยงเปิดใจ โดยมีการดูแลและจำกัดพื้นที่โรงเรือนในการเลี้ยง อีกทั้งมีวิธีการในการใช้อาหารสัตว์ที่ถูกหลักวิชาการและมีความเหมาะสมกับบริบทของการดำเนินธุรกิจจะส่งผลต่อราคาของผลผลิตที่มีผลต่อการทำกำไรของธุรกิจ (เกษตรกรก้าวหน้า, 2561) จึงเป็นเหตุที่ทำให้เกิดแนวคิดในการปรับเปลี่ยนอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดใจให้มีความทันสมัย และต้องการการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการลง เพราะหากเปลี่ยนไปใช้อาหารเปิดแบบสำเร็จรูปก็จะสามารถลดค่าใช้จ่ายในส่วน of ค่าแรงในการผสมอาหารเปิดใจได้ แต่จากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลผู้ประกอบการเลี้ยงเปิดใจรายอื่นในเขตพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงพบว่ามีผู้ประกอบการฟาร์มเปิดใจหลายรายเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดใจ จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นที่มาของการทำการศึกษาที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาหาข้อมูลเหตุผลที่ผู้ประกอบการฟาร์มเปิดใจเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดใจ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาหาเหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาของการศึกษา

การศึกษารูปแบบของวิธีการเลี้ยงเป็ดไข่โดยการใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยง เพื่อหาเหตุผลในการตัดสินใจเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

1.3.2 ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ ในเขตอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ที่ใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ และมีโรงเรือนขนาดกลาง คือ มีจำนวนเป็ดไข่มากกว่า 5,000 ตัวขึ้นไป รวมทั้งหมด 4 ฟาร์ม

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษา

ผู้วิจัยเลือกเป้าหมายการศึกษาข้อมูลด้านพื้นที่แบบเจาะจง (Purposive Selective) ศึกษาในเขตอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี เนื่องจากเป็นพื้นที่อำเภอที่มีผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ที่มีโรงเรือนขนาดกลางและใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่มากที่สุดในจังหวัดชลบุรี โดยมีจำนวนทั้งหมด 4 ฟาร์ม

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลารวมในการศึกษา เริ่มตั้งแต่ เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2565 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2566
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล เริ่มตั้งแต่ เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566 - เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปพิจารณาถึงความเหมาะสมในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบสำเร็จรูปหรือแบบผสมเอง

1.4.2 ผลของการศึกษาสามารถนำข้อมูลไปเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจการเลี้ยงเป็ดไข่ ของผู้ที่มีความสนใจที่จะลงทุนในอนาคต

1.4.3 กรมปศุสัตว์สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปต่อยอดหรือพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำมาพัฒนาการเลี้ยงในรูปแบบฟาร์มในเขตพื้นที่อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี หรือในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง

1.4.4 ผลของการศึกษาวิจัยสามารถเป็นข้อมูลให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปศุสัตว์พิจารณาถึงการผสมอาหารสัตว์เพื่อใช้เอง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ หมายถึง ธุรกิจที่มีการจัดตั้งโรงเรือนเพื่อใช้ในการเลี้ยงเป็ดและเก็บผลผลิตที่ได้จากเป็ด ซึ่งก็คือไข่เป็ดเพื่อออกจำหน่าย

1.5.2 ผู้ประกอบการเลี้ยงเป็ดไข่ หมายถึง ผู้ประกอบการที่มีอาชีพในการเลี้ยงเป็ดไข่เพื่อเก็บไข่ออกจำหน่ายโดยมีการเลี้ยงเป็ดไข่จำนวน 5,000 ตัวขึ้นไป

1.5.3 โรงเรือน หมายถึง สถานที่ที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ให้สามารถใช้เป็นพื้นที่ในการเลี้ยงเป็ดไข่

1.5.4 มาตรฐานฟาร์มเปิดไข่ หมายถึง หลักการหรือข้อกำหนดสำหรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มหรือโรงเรือนที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ด (ที่มา : กรมปศุสัตว์)

1.5.5 การปลดเป็ด หมายถึง การนำฝูงเป็ดเก่าออกจากฟาร์มเพื่อเตรียมโรงเรือนสำหรับการรับเป็ดฝูงใหม่เข้ามาเลี้ยง

1.5.6 การตัดสินใจซื้อของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่

1.5.6.1 การรับรู้ความต้องการ หมายถึง ความต้องการเลือกใช้อาหารเป็ดที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่

1.5.6.2 การแสวงหาข้อมูล หมายถึง เมื่อผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่มีความต้องการเลือกใช้อาหารในการเลี้ยงเป็ดจึงมีการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับอาหารที่ใช้เลี้ยงเป็ดไข่จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจซื้อ

1.5.6.3 การประเมินทางเลือก หมายถึง เมื่อผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่มีข้อมูลในส่วน of อาหารที่ใช้เลี้ยงเป็ดก็จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของอาหารแต่ละชนิด เพื่อมาทำการประเมินทางเลือก

1.5.6.4 การตัดสินใจซื้อ หมายถึง เมื่อผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่มีการเลือกใช้อาหารเลี้ยงเป็ดแบบผสมเองแล้ว ผู้ประกอบการจะตัดสินใจเลือกซื้อวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอาหารเป็ด โดยมีปัจจัยทางด้านสังคม คนรอบข้างของตัวผู้ประกอบการเข้ามาเกี่ยวข้อง และจะส่งผลกระทบต่อทัศนคติและการตัดสินใจซื้อของผู้ประกอบการ

1.5.6.5 พฤติกรรมภายหลังการซื้อ หมายถึง หลังจากที่ผู้ประกอบการได้ทำการตัดสินใจซื้ออาหารเป็ดแล้วความรู้สึกหลังการซื้อทั้งความพอใจและความไม่พอใจหลังจากได้ใช้งานหากภายหลังการใช้งานผู้ประกอบการเกิดความพึงพอใจในตัวสินค้าและบริการจะส่งผลให้เกิดการซื้อ

ซ้ำหรือการบอกต่อ แต่ถ้าหากผู้ประกอบการฟาร์มเปิดใจไม่ได้รับความพึงพอใจก็อาจส่งผลให้หันไปซื้อสินค้าหรือบริการอื่นแทน

1.5.7 อาหารเปิดสำเร็จรูป หมายถึง อาหารเปิดในรูปแบบเม็ดซึ่งผลิตโดยบริษัทที่จำหน่ายอาหารสัตว์ โดยจำหน่ายแบ่งตามอายุของเป็ด

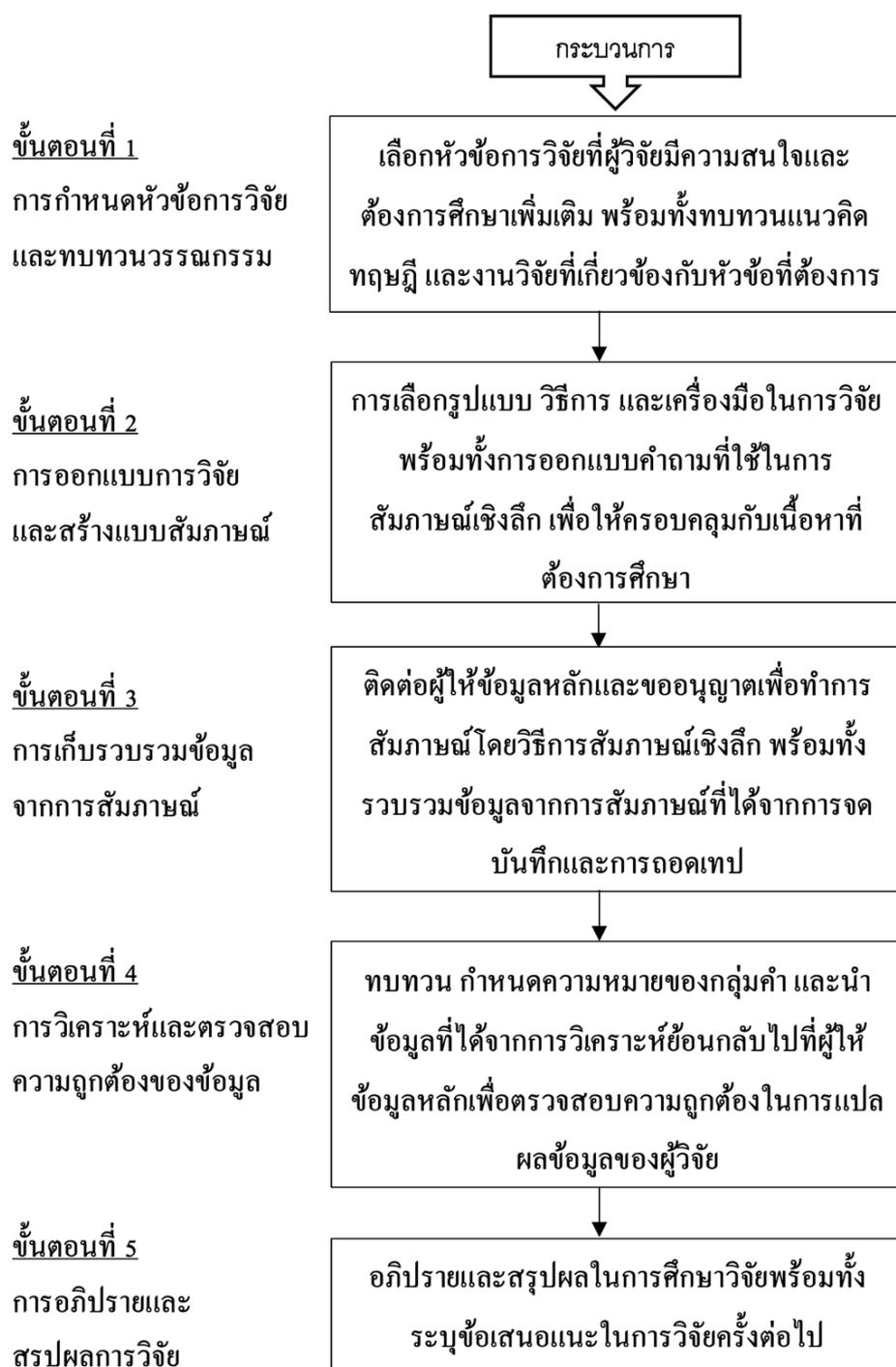
1.5.8 อาหารเปิดแบบผสมเอง หมายถึง อาหารเปิดที่เกษตรกรผู้เลี้ยง นำเอาวัตถุดิบชนิดต่าง ๆ ที่มีคุณค่าตามโภชนาการที่เป็ดต้องการ มาผสมรวมกันเป็นอาหารสำหรับใช้เลี้ยงเป็ด โดยการผสมตามอัตราส่วนที่แตกต่างกันออกไปตามอายุของเป็ด

1.5.9 ต้นทุนและต้นทุนการผลิต

1.5.9.1 การจำแนกต้นทุนตามลักษณะส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ หมายถึง การจำแนกต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่ ซึ่งประกอบไปด้วย ค่าวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต

1.5.9.2 การจำแนกต้นทุนตามพฤติกรรมของต้นทุน หมายถึง การจำแนกต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่โดยแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ ต้นทุนผันแปร ต้นทุนคงที่ และต้นทุนผสม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการศึกษาออกเป็น 5 ขั้นตอน สามารถสรุปได้ดังภาพ 1-1

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่

2.2 แนวคิดทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจใช้อาหารแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่

2.3 แนวคิดทฤษฎีต้นทุนและต้นทุนการผลิต

2.4 การสรุปแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่

2.1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ

อาชีพการเลี้ยงเป็ดไข่ในประเทศไทย แต่เดิมจะนิยมใช้วิธีการเลี้ยงแบบเปิดไล่ทุ่ง คือการเลี้ยงเป็ดตามแหล่งน้ำธรรมชาติโดยให้เป็ดหาอาหารกินเองตามธรรมชาติเช่น กุ้ง หอย ปลาตัวเล็กๆ เป็นต้น เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต แต่เมื่อปี พ.ศ.2547 ประเทศไทยได้ประสบกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก (Avian Influenza) ซึ่งเป็นโรคที่อันตรายและสามารถแพร่เชื้อมาสู่มนุษย์ได้ จากปัญหาดังกล่าวทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่หลายรายจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนระบบการเลี้ยงให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงมาเข้าสู่โรงเรือนในระบบฟาร์มเป็ดไข่เพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดโรคดังกล่าว

จากที่กล่าวมาข้างต้น ระบบฟาร์มเลี้ยงเป็ดไข่จึงเป็นที่นิยมเลี้ยงกันอย่างแพร่หลาย สำหรับพันธุ์เป็ดไข่ที่มีการเลี้ยงกันในประเทศไทย ได้แก่ 1. เป็ดพันธุ์กาก็แคมป์เบลล์ (Khaki Campbell) เป็นพันธุ์ที่ผลผลิตไข่เป็ดดี โดยเป็ดสามารถออกไข่ได้ปีละไม่น้อยกว่า 280 ฟองต่อตัว 2. เป็ดพันธุ์ปากน้ำ (Pak Nam) เป็นเป็ดไข่สายพันธุ์พื้นเมืองของประเทศไทยที่มีขนาดเล็ก ให้ผลผลิตไข่ดีแต่ขนาดเล็ก 3. เป็ดพันธุ์นครปฐม เป็นเป็ดสายพันธุ์พื้นเมืองของประเทศไทยที่มีขนาดลำตัวใหญ่และมีขนาดใหญ่กว่าเป็ดสายพันธุ์กาก็แคมป์เบลล์ ให้ผลผลิตไข่ไม่มากเท่าแต่ฟองใหญ่ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2559)ซึ่งปัจจุบันพบว่าเป็ดพันธุ์กาก็แคมป์เบลล์ (Khaki Campbell) มีปริมาณการเลี้ยงมากที่สุด เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงเป็ดไข่พันธุ์กาก็แคมป์เบลล์ (Khaki

Campbell) สายพันธุ์จากประเทศอังกฤษ เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่เลี้ยงง่ายทนต่อสภาพอากาศ มีระยะเวลาในการเลี้ยงเพียง 4-5 เดือนก็สามารถให้ไข่ได้ (มนธิดา มรรคคี, 2560)

2.1.2 แนวทางในการบริหารจัดการฟาร์มเป็ดไข่ที่ดี

การบริหารจัดการฟาร์มเป็ดไข่นั้นมีสิ่งทีผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญในหลายเรื่อง ซึ่งกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, (2559) ได้มีแนวทางในการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่พึงปฏิบัติ โดยประกอบไปด้วย 9 หัวข้อ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของฟาร์ม ประกอบด้วย

1.1 ทำเลที่ตั้งที่ควรอยู่ห่างจากแหล่งรวมสัตว์ปีก เช่น ตลาดค้าสัตว์ปีก โรงฆ่าสัตว์ เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคหรือมีมาตรการอื่น ๆ ที่สามารถป้องกันการแพร่ระบาดของโรคที่อาจเกิดขึ้นได้และฟาร์มควรตั้งอยู่บนทำเลที่ไม่มีน้ำท่วมขัง อยู่ห่างจากแหล่งปนเปื้อนทั้งอันตรายทางกายภาพ เคมีและชีวภาพ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรวมขยะ เป็นต้น

1.2 ลักษณะฟาร์ม เนื้อที่ของฟาร์มควรมีความเหมาะสมกับขนาดของโรงเรือน มีการวางผังฟาร์มที่ดีพื้นที่ที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ควรแบ่งเป็นสัดส่วนแยกออกจากบ้านพักอาศัยและสำนักงาน ภายในฟาร์มมีโรงเก็บอาหารสัตว์ พื้นที่ทำลายซากสัตว์และมีสถานที่รวบรวมและเก็บรักษาไข่เป็ดเป็นสัดส่วน มีรั้วรอบบริเวณฟาร์มเพื่อป้องกันบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องและสัตว์พาหะที่สามารถเข้าและออกได้

1.3 ลักษณะโรงเรือน มีบริเวณพื้นที่เพียงพอในการเลี้ยงเป็ดไข่ให้ถูกสุขลักษณะตามคำแนะนำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มเป็ดไข่ รวมถึงโรงเรือนที่ใช้ในการเลี้ยงต้องมีโครงสร้างแข็งแรงมีวัสดุรองพื้นคอกบริเวณที่วางไข่โดยต้องแห้งและสะอาดอยู่เสมอ ภาชนะที่ใช้ในการเก็บไข่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ อีกทั้งโรงเรือนเลี้ยงเป็ดไข่มีระยะห่างกันที่เพียงพอสามารถที่จะป้องกันการปนเปื้อนข้ามโรงเรือนได้ มีระบบป้องกันสัตว์ปีกอื่น ๆ ที่จะเข้ามาในโรงเรือนโดยการใช้ตาข่าย เป็นต้น

2. การจัดการฟาร์ม ประกอบด้วย

2.1 การจัดโรงเรือนและอุปกรณ์เป็ดไข่ ต้องมีการจัดโรงเรือนและอุปกรณ์ภายในโรงเรือนให้เพียงพอถูกสุขลักษณะและสะดวกต่อการใช้งาน อีกทั้งต้องมีการดูแลซ่อมแซมโรงเรือนและอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ บริเวณโรงเรือนมีอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อสำหรับให้จุ่มเท้าเวลาที่มีบุคคลเข้าหรือออกรวมทั้งทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคในโรงเรือน

2.2 การจัดการรอบโรงเรือน มีการจัดการบริเวณโดยรอบของโรงเรือนให้สะอาด ไม่เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค

2.3 การจัดการเปิดไข่แต่ละรุ่น มีการคัดเลือกเปิดที่มีลักษณะสมบูรณ์แข็งแรง มีอายุขนาดเดียวกันให้อยู่ในฝูงเดียวกัน และคัดเปิดที่อ่อนแอออก และมีการเตรียมความพร้อมของโรงเรือนก่อนนำเปิดเข้าเลี้ยง ถ้าหากเป็นโรงเรือนสำหรับลูกเปิดต้องสามารถป้องกันลมและฝนได้

2.4 การบันทึกข้อมูล ควรมีการบันทึกข้อมูลการจัดการฟาร์ม การบริหารฟาร์ม การรับสัตว์เข้าฟาร์ม การให้อาหารสัตว์ การให้วัคซีนรวมถึงการใช้จ่ายและสารเคมีทุกชนิดในฟาร์ม

2.5 คู่มือการจัดการฟาร์ม ฟาร์มต้องมีคู่มือในการจัดการฟาร์มเปิดไข่ ซึ่งประกอบไปด้วย ข้อมูลการเตรียมโรงเรือน การกกลูกเปิด การจัดการด้านการเลี้ยงเปิดไข่ การปลดระวางเปิด การเก็บผลผลิต การจัดการเกี่ยวกับอาหารและน้ำ การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ การควบคุมและกำจัดสัตว์พาหะ การจัดการเรื่องสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อมรวมถึงข้อมูลการคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์ปีก ณ สถานที่เลี้ยง

3. การจัดการด้านอาหารสัตว์ ประกอบด้วย

3.1 คุณภาพอาหารสัตว์ อาหารที่ใช้เลี้ยงสัตว์ต้องมีคุณภาพตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์เช่นเดียวกับกรณีซื้ออาหารสัตว์ต้องซื้อจากผู้ที่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ หากใช้วิธีการผสมอาหารสัตว์เองห้ามใช้สารต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ การใช้อาหารสัตว์ผสมยาเพื่อป้องกันและรักษาโรคต้องอยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม โดยมีการแยกเก็บจากอาหารสัตว์ทั่วไปและมีการทำป้ายบ่งชี้ มีการตรวจรับอาหารสัตว์และควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์เบื้องต้นอย่างสม่ำเสมอพร้อมทั้งมีการสุ่มตรวจหรือทวนสอบอาหารสัตว์และสารตกค้างทางห้องปฏิบัติการ

3.2 การเก็บรักษาอาหารสัตว์ มีสถานที่เก็บรักษาอาหารสัตว์ที่เหมาะสม สะอาด แห้งปลอดจากสัตว์พาหะ สามารถป้องกันการปนเปื้อนและการเสื่อมสภาพของอาหารสัตว์ และบริเวณที่เก็บสามารถระบายอากาศได้ดีและมีการจัดวางอาหารสัตว์ที่เหมาะสมและสะดวกในการปฏิบัติงาน

3.3 การให้อาหารสัตว์ มีภาชนะบรรจุและการขนส่งอาหารสัตว์ที่เหมาะสม อาหารที่ใช้เลี้ยงสัตว์มีปริมาณที่เพียงพอเหมาะสมกับอายุและพันธุ์ตามกำหนดในคู่มือการจัดการประจำฟาร์ม อีกทั้งภาชนะหรืออุปกรณ์ในการให้อาหารสัตว์ควรสะอาดและมีจำนวนเพียงพอ

4. การจัดการด้านบุคลากร กล่าวคือ มีบุคลากรที่เพียงพอเหมาะสมในการทำงาน ได้แก่ ผู้เลี้ยงเปิด สัตวบาลและสัตวแพทย์ เป็นต้น

5. การจัดการสุขภาพสัตว์ กล่าวคือ ควรมีการป้องกันและควบคุมโรคโดยการ ทำลายเชื้อโรคก่อนเข้าและออกจากฟาร์ม ได้แก่ ยานพาหนะ บุคคล และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ป้องกัน การสะสมของเชื้อโรคในฟาร์มโดยใช้เครื่องพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคแบบเคลื่อนที่ สัตว์ที่เลี้ยงใน โรงเรือนมีการสร้างภูมิคุ้มกันโดยการทำวัคซีนตามโปรแกรม เช่น วัคซีนอหิวาห์เป็ด และวัคซีนค็อก เพลก และหากมีการเก็บรักษาวัคซีนไว้ที่ฟาร์มต้องเก็บรักษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม มีการ จัดการกับเป็ดที่ป่วยและตายอย่างเป็นระบบรวมถึงควบคุมการทำลายซากเป็ดและไข่คัดทิ้ง ควบคุม และกำจัดสัตว์พาหะ ในกรณีที่เกิดโรคระบาดหรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาดให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่า ด้วยโรคระบาดสัตว์และทำตามคำแนะนำของกรมปศุสัตว์ ในส่วนของการบำบัดโรคในสัตว์การ รักษาต้องอยู่ภายใต้ความดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสัตวแพทย์ ผู้ควบคุมฟาร์ม

6. การจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ปีก กล่าวคือ ควรมีการตรวจสอบฝูงเป็ดอย่างน้อย วันละ 2 ครั้ง ดูแลเป็ดให้ได้รับอาหารอย่างทั่วถึงเจริญเติบโตตามลักษณะสายพันธุ์ มีการจัดการ ภายในโรงเรือนเพื่อให้เป็ดมีพฤติกรรมตามธรรมชาติ จัดการดูแลเป็ดที่ได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือ พิการตามความเหมาะสม

7. การจัดการทรัพยากรน้ำ กล่าวคือ แหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงเป็ดไข่ต้องสะอาดป้องกันการ ปนเปื้อนได้โดยน้ำที่ให้เป็ดกินต้องมีคุณภาพตาม มอก.257 มาตรฐานน้ำบริโภคของ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หากใช้น้ำบาดาล ให้เป็นไปตามมาตรฐานน้ำบาดาลที่สามารถ บริโภคได้ ของประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งตรวจสอบปริมาณน้ำ ให้เพียงพอและภาชนะหรืออุปกรณ์ให้น้ำควรสะอาดมีจำนวนเพียงพอตามกำหนดในคู่มือการ จัดการประจำฟาร์ม

8. การจัดการสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ มีการเก็บซากไข่ การทำลายซากเป็ดและการ กำจัดขยะและของเสียที่มีมาตรฐาน มีการจัดการวัสดุรองพื้นที่เหมาะสมสามารถป้องกันการฟุ้ง กระจายได้ อีกทั้งน้ำที่ใช้ภายในฟาร์มไม่ควรปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะกรณีจำเป็นต้องปล่อยน้ำ จากฟาร์มลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะต้องมีการบำบัดก่อนและหากในกรณีที่มึกลิ่นและฝุ่นละอองจาก ฟาร์มเป็ดไข่รบกวนชุมชนควรมีวิธีการในการควบคุมดูแลอย่างเหมาะสม

9. การจัดการผลิตผล กล่าวคือ มีการรวบรวมผลิตผลที่ได้จากฟาร์มเป็ดไข่ได้แก่ ไข่เป็ดไว้ในภาชนะที่สะอาดสามารถป้องกันความเสียหายกับผลิตผลได้และเก็บผลิตผลไว้ใน สถานที่ที่ถูกสุขลักษณะแยกออกเป็นสัดส่วน อากาศถ่ายเทได้สะดวกสามารถป้องกันพาหะนำโรค ที่จะเข้ามาในบริเวณจัดเก็บได้ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2559)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับการจัดการด้านอาหารสัตว์ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ เพราะจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของไข่เป็ดที่จะออกสู่ตลาดและการบริหารจัดการต้นทุนของฟาร์มไข่เป็ดไข่

2.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารเป็ด

การเลือกซื้ออาหารเลี้ยงเป็ด มีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินธุรกิจฟาร์ม เพราะต้นทุนค่าอาหารที่ใช้เลี้ยงเป็ดคิดเป็นร้อยละ 70-75 ของต้นทุนในการผลิตทั้งหมด สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญชัย เนตรน้อย และพิพัฒน์ เพชรรัตน์, (2563) ที่ได้กล่าวไว้ว่าต้นทุนผันแปรสำหรับการประกอบอาชีพเลี้ยงเป็ด ต้นทุนที่สูงที่สุดคือ ค่าอาหาร รองลงมา คือ ค่าพันธุ์เป็ด ค่าเวชภัณฑ์ ค่าน้ำ-ค่าไฟ ค่าจ้างแรงงาน ค่าอาหารเสริม และค่าขนส่ง ตามลำดับ ดังนั้น การให้อาหารเป็ดไข่ในแต่ละวันปริมาณอาหารที่เป็ดกินได้อาจไม่เท่ากันจึงควรให้อาหารในปริมาณที่เหมาะสมพอดีในแต่ละวัน หลีกเลี่ยงอาหารเหลือข้ามวันเพราะอาจทำให้อาหารเน่าเสียส่งผลกระทบต่อต้นทุนค่าอาหารและสุขภาพของเป็ดไข่ (บริษัท ซีพีเอฟ ประเทศไทย จำกัด, 2556) อีกทั้งอาหารที่นำมาเลี้ยงเป็ดไข่ต้องเป็นอาหารที่มีโภชนาการตรงตามความต้องการตามช่วงอายุวัยของเป็ด และไม่มีสารเคมีหรือเชื้อราเจือปนในอาหาร เป็นอาหารที่ผลิตจากโรงงานหรือมาจากแหล่งซื้อวัตถุดิบที่มีมาตรฐานรองรับ เชื่อถือได้และราคามีความเหมาะสมไม่สูงจนเกินไป (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์, 2549) อย่างไรก็ดี ในการดำเนินธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่มักจะใช้อาหารเลี้ยงเป็ดไข่ อยู่ 2 ประเภท ได้แก่

1. อาหารแบบสำเร็จรูป คือ อาหารในรูปแบบเม็ด โดยมีจำหน่ายตามสูตรมีตั้งแต่สูตรสำหรับเป็ดแรกเกิดจนถึงระยะออกไข่

ข้อดี คือ สะดวกและรวดเร็วต่อการให้อาหารสัตว์ มีประสิทธิภาพการให้อาหารสูง เป็ดใช้พลังงานในการกินอาหารน้อยกว่าอาหารชนิดอื่น และเนื่องจากอาหารเป็นรูปแบบเม็ดจึงส่งผลให้ร่างกายและโรงเรือนที่ใช้เลี้ยงไม่ค่อยสกปรก เพราะอาหารไม่มีความเป็นผงการตกหล่นจึงน้อยและถึงแม้ว่าอาหารจะมีการตกหล่นแต่เป็ดก็ยังสามารถเก็บกินได้

ข้อเสีย คือ มีราคาที่สูง ซึ่งมาจากปัญหาด้านต้นทุนวัตถุดิบที่นำมาผลิตอาหารสำเร็จรูปที่มีแนวโน้มราคาในตลาดเพิ่มสูงขึ้นตลอดเวลา (จันทิมา โกดี และ ชาญญากรณ์ จันทรอิน, 2563) อีกทั้งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนสูตรอาหารตามต้องการได้เพราะเป็นสูตรมาตรฐานตั้งต้นจากโรงงานผลิต

2. อาหารแบบผสมเอง คือ อาหารที่ผสมจากหัวอาหารเปิดเป็นหลักในการประกอบสูตรอาหาร หัวอาหารที่ใช้ในการผสมเป็นอาหารเข้มข้นที่ผสมจากวัตถุดิบอาหารสัตว์จำพวกโปรตีนจากพืช สัตว์วิตามินแร่ธาตุและยาบางชนิด ยกเว้น พวกรั้วพืชหรือวัตถุดิบบางอย่าง

ข้อดี คือ สามารถลดต้นทุนค่าอาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงแต่ละท้องถิ่นได้ เนื่องจากบางท้องถิ่นมีวัตถุดิบที่ราคาถูก เช่น ปลายข้าว ปลาป่น รำละเอียดและรำหยาบที่เป็นวัตถุดิบหลักส่งผลให้ต้นทุนค่าอาหารเปิดลดลง

ข้อเสีย คือ อาหารต้องมีการผสมวัตถุดิบเข้าด้วยกันก่อนนำไปเลี้ยงทำให้เสียเวลาในการเลี้ยงมากกว่าการใช้อาหารแบบเม็ด และอาหารแบบผสมเองมีลักษณะเนื้อที่ละเอียดและเป็นผงทำให้เกิดการฟุ้งกระจายระดกหล่นได้ง่าย เกษตรกรผู้เลี้ยงจึงนิยมนำอาหารแบบผสมเองใส่ในน้ำและคลุกรวมกันให้พอหมาด ๆ เนื้อร่วนไม่เกาะเป็นก้อนก่อนนำไปเลี้ยงเปิด เพื่อลดการฟุ้งกระจายและดกหล่น (บริษัทกู๊ดไทยฟีด, 2561)

ตารางที่ 1 คุณค่าทางโภชนาการสำหรับเปิดไข่ที่ต้องการในแต่ละช่วงอายุ

ความต้องการ โภชนาการ ในสูตรอาหาร	เปิดสาวก่อนไข่ (อายุ 9-20 สัปดาห์)	เปิดไข่ (อายุ 24-48 สัปดาห์)	เปิดไข่ (อายุ 48-72 สัปดาห์)
โปรตีน (%)	15.00	18.00	16.00
พลังงาน (ก.แคล/กก.)	2600.00	2700.00	2700.00
แคลเซียม (%)	1.10	2.50	2.10
ฟอสฟอรัสที่ใช้ได้ (%)	0.42	0.50	0.42
ไลซีน (%)	0.82	0.88	0.65
เมทไธโอนีน+ซิสทีน (%)	0.58	0.89	0.59

ที่มา: สำนักพัฒนาอาหารสัตว์, (2560)

จากตารางที่ 1 จะเห็นถึงวัตถุดิบในการเลี้ยงเปิดไข่ในแต่ละช่วงอายุของเปิดไข่ที่ผู้ประกอบการเลี้ยงเปิดไข่ต้องให้ความสำคัญและผสมสูตรอาหารให้มีความเหมาะสม ซึ่งการในสูตรอาหารสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ประเภทวัตถุดิบที่เป็นแหล่งพลังงาน ได้แก่ ปลายข้าว รำละเอียด ข้าวโพด และมันสำปะหลังหรือมันเส้น เป็นต้น
2. ประเภทวัตถุดิบที่เป็นแหล่งโปรตีน ได้แก่ ปลาป่น กากถั่วเหลือง เมล็ดถั่วเหลือง หางนมผง กากเมล็ดฝ้าย กากมะพร้าวและกากเมล็ดทานตะวัน เป็นต้น
3. ประเภทวัตถุดิบที่เป็นแหล่งแร่ธาตุ ได้แก่ เปลือกหอยป่น เปลือกกุ้งป่นหรือกระดูกป่น เป็นต้น

จากที่กล่าวข้างต้นผู้วิจัยเลือกศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี จากการสำรวจพบว่าอาชีพหลักของคนในอำเภอพานทอง นิยมประกอบอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากมีภูมิประเทศลักษณะเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีลำคลองธรรมชาติผ่านจากอำเภอนันทนิคมทางทิศตะวันออกไปยังตำบลบ้านเก่าทางด้านตะวันตกของอำเภอพานทอง ทำให้เป็นเขตพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก และทำปศุสัตว์ (เทศบาลตำบลพานทอง, 2564) โดยเขตพื้นที่อำเภอพานทอง มีการประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ทั้งฟาร์มที่มีโรงเรือนขนาดเล็กคือมีจำนวนเปิดไข่ไม่เกิน 5,000 ตัว และ ฟาร์มที่มีโรงเรือนขนาดกลางขึ้นไป กล่าวคือ มีจำนวนเปิดไข่มากกว่า 5,000 ตัว โดยในการศึกษารุ่นนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษา ฟาร์มเปิดไข่ในเขตพื้นที่อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรีที่มีโรงเรือนขนาดกลางขึ้นไปและอาหารที่ฟาร์มใช้เลี้ยงเปิดไข่เป็นอาหารแบบผสมเอง โดยจากการสำรวจข้อมูลในพื้นที่อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า มีจำนวนฟาร์มเปิดไข่นาขนาดกลางขึ้นไปที่ใช้อาหารเปิดไข่แบบผสมเองในการเลี้ยง ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ที่จะทำการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 4 ฟาร์มด้วยเหตุนี้เอง ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาฟาร์มเปิดไข่นาขนาดกลางขึ้นไปที่ใช้อาหารเปิดไข่แบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่จำนวน 4 ฟาร์ม ในเขตพื้นที่อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

2.2 แนวคิดทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจซื้ออาหารแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่

2.2.1 แนวคิดทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

กระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค (Consumer buying decision process) เป็นกระบวนการในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าจากทางเลือกที่มีอยู่สองทางเลือกขึ้นไป โดยผ่านการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจทั้งในด้านจิตใจและพฤติกรรมทางกายภาพ ซึ่งจะเกิดภายในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง (Schiffman and Kanuk, 2010) การตัดสินใจซื้อเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ แม้ว่าผู้บริโภคจะมีความแตกต่างกันและมีความต้องการที่ไม่เหมือนกัน แต่หากจะมี

การตัดสินใจซื้อที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งกระบวนการการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคประกอบไปด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน (Kotler & Keller, 2012) โดยในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

1. การรับรู้ความต้องการ (Need arousal) หรือ การรับรู้ปัญหา (Problem recognition) คือจุดเริ่มต้นของกระบวนการตัดสินใจซื้อ เพราะกระบวนการในการตัดสินใจจะเกิดขึ้นจากการที่ผู้บริโภคตระหนักถึงปัญหาหรือถูกกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ถึงความต้องการภายในของตนเอง เช่น ความต้องการเลือกใช้อาหารเลี้ยงเป็ดไข่ที่มีคุณภาพตรงตามโภชนาการที่เป็ดควรได้รับและมีราคาที่ไม่สูงจนเกินไป เป็นต้น

2. การแสวงหาข้อมูล (Information search) เมื่อผู้บริโภคเกิดความต้องการจะทำการแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวสินค้า ไม่ว่าจะเป็นราคาของสินค้า สถานที่จัดจำหน่าย หรือข้อเสนอพิเศษอื่น ๆ เพื่อมาประกอบในการตัดสินใจซื้อ เช่น เมื่อผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่มีความต้องการเลือกใช้อาหารในการเลี้ยงเป็ดในฟาร์มจึงมีการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับอาหารที่ใช้เลี้ยงเป็ดไข่จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมาศ แซ่เฮ็ง (2558) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสุกรพันธุ์ของเกษตรกรในจังหวัดนครปฐม โดยจากผลการศึกษาพบว่าขั้นตอนของการแสวงหาข้อมูลในกระบวนการตัดสินใจซื้อมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายจึงควรให้ความสำคัญและพัฒนาในขั้นตอนการรับรู้ปัญหาของเกษตรกรเพื่อให้ทราบถึงที่มาและความต้องการที่จะนำไปสู่การตัดสินใจซื้อสุกรพันธุ์ และสร้างสิ่งกระตุ้นให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร ซึ่งแหล่งข้อมูลสามารถแบ่งออกเป็น 5 แหล่งหลัก ๆ รายละเอียดดังนี้

2.1 แหล่งบุคคล (Personal sources) ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนสนิท และผู้ใกล้ชิด เป็นต้น ซึ่งแหล่งบุคคลประเภทนี้จะเป็นแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อผู้บริโภคมากที่สุด

2.2 แหล่งการค้า (Commercial sources) ได้แก่ งานจัดแสดงสินค้า ตัวแทนขายสินค้า และการโฆษณาต่าง ๆ เป็นต้น

2.3 แหล่งชุมชน (Public sources) ได้แก่ สื่อมวลชน กลุ่มการค้าและองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้บริโภค เป็นต้น

2.4 แหล่งประสบการณ์ (Experiential sources) ได้แก่ ข้อมูลการพบเห็นหรือข้อมูลจากการใช้งานจริงของผู้บริโภค เป็นต้น

2.5 แหล่งทดลอง (Experimental sources) ได้แก่ หน่วยงานที่สำรวจคุณภาพของสินค้าหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยการตลาดของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

โดยทั่วไปพบว่าสินค้าหรือบริการที่มีความซับซ้อนในการตัดสินใจเลือกซื้อของผู้บริโภค ผู้บริโภคอาจใช้วิธีการเสาะหาหรือค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภายในที่มาจากประสบการณ์

โดยการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการที่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง เคยพบเห็นหรือมีการใช้งานมาก่อน ส่วนสินค้าหรือบริการที่มีความซับซ้อนในการตัดสินใจเลือกซื้อสูงผู้บริโภคอาจใช้วิธีการเสาะหาหรือค้นคว้าข้อมูลจากบุคคลรอบข้างหรือหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือเป็นหลัก ก่อนที่จะมีการนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาเพิ่มเติมในการประเมินทางเลือกต่อไป (กชวรรณ เวชพิทักษ์, 2562)

3. การประเมินทางเลือก (Evaluation of alternatives) เมื่อผู้บริโภคได้รับข้อมูลข่าวสารของตัวสินค้ามาแล้วก็จะทำการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยมีการกำหนดความต้องการของตนเองเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของแต่ละยี่ห้อรวมถึงเปรียบเทียบคุณสมบัติของตัวสินค้าโดยอาจมีเรื่องของความเชื่อและทัศนคติเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น เมื่อผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่มีข้อมูลในส่วนของอาหารที่ใช้เลี้ยงเปิดว่ามีอยู่ 2 ประเภทหลัก ๆ ก็จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของอาหารแต่ละชนิด รวมถึงข้อดีข้อเสียของอาหารแต่ละประเภท เพื่อมาทำการประเมินทางเลือก เป็นต้น

4. การตัดสินใจซื้อ (Purchase decision) เมื่อผ่านขั้นตอนของการประเมินทางเลือกต่าง ๆ แล้วในขั้นตอนนี้ ผู้บริโภคจะทำการซื้อหรือการพัฒนาความต้องการของตนเองมาเป็นความต้องการซื้อและตัดสินใจซื้อในที่สุด โดยในการตัดสินใจซื้อแต่ละครั้งเมื่อประสบกับสถานการณ์จริงอาจมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามากระทบต่อการตัดสินใจซื้อ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่มีการเลือกใช้อาหารเลี้ยงเปิดแบบผสมเองแล้ว ผู้ประกอบการจะตัดสินใจเลือกซื้อวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอาหารเปิดโดยมีปัจจัยทางด้านสังคม คนรอบข้างของตัวผู้ประกอบการเข้ามาเกี่ยวข้อง และจะส่งผลกระทบต่อทัศนคติและการตัดสินใจซื้อของผู้ประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภารัตน์ วิเชียรสาร (2561) ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารสำหรับสุกรของผู้ประกอบการเลี้ยงสุกรรายอิสระในพื้นที่เขต 7 ของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าขนาดของธุรกิจจำนวนสุกรที่แตกต่างกันรวมถึงข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือมีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารสำหรับสุกร โดยในการตัดสินใจซื้อแต่ละครั้งผู้ประกอบการจะต้องตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ตรายี่ห้อที่ซื้อ (Brand decision) คือ วัตถุดิบที่นำมาเป็นส่วนประกอบในการผลิตอาหารเปิดมียี่ห้ออะไร หรือค้นหาวัตถุดิบมาจากที่ใด เป็นต้น

4.2 ร้านค้าที่ซื้อ (Vendor decision) คือ วัตถุดิบที่นำมาเป็นส่วนประกอบในการผลิตอาหารเปิดมาจากแหล่งขายใดหรือตัวแทนจำหน่ายใด เป็นต้น

4.3 ปริมาณที่ซื้อ (Quantity decision) คือ ปริมาณการซื้อวัตถุดิบที่นำมาเป็นส่วนประกอบในการผลิตอาหารเปิดในแต่ละครั้ง

4.4 เวลาที่ซื้อ (Timing decision) คือ รอบเวลาในการซื้อวัตถุดิบหรือความถี่ในการสั่งซื้อวัตถุดิบ เป็นต้น

4.5 วิธีการในการชำระเงิน (Payment-method decision) เช่น การเรียกชำระเงินจากแหล่งซื้อวัตถุดิบเป็นเงื่อนไขแบบชำระเงินสดหรือเงินผ่อน เป็นต้น

5. พฤติกรรมภายหลังการซื้อ (Post purchase behavior) หลังจากที่อยู่ประกอบการได้ทำการตัดสินใจซื้ออาหารเปิดแล้วความรู้สึกหลังการซื้อทั้งความพอใจและความไม่พอใจหลังจากได้ใช้งาน ความรู้สึกเหล่านี้มาจากตัวผลิตภัณฑ์ว่าสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังและความต้องการของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ หากภายหลังการใช้งานผู้ประกอบการเกิดความพึงพอใจในตัวสินค้าและบริการจะส่งผลให้เกิดการซื้อซ้ำหรือการบอกต่อ แต่ถ้าหากผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ไม่ได้รับความพึงพอใจก็อาจส่งผลให้หันไปซื้อสินค้าหรือบริการอื่นแทน เช่น เมื่อผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่เลือกซื้อวัตถุดิบมาทำอาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่ หากผลผลิตไข่เปิดมีคุณภาพดีสามารถที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ประกอบการได้ก็จะเกิดการซื้อซ้ำ แต่ถ้าหากผลผลิตไม่เป็นไปตามความคาดหวังหรือเกิดความไม่พอใจในผลิตภัณฑ์ก็อาจส่งผลต่อการพิจารณาเลือกซื้ออาหารเลี้ยงเปิดไข่ประเภทอื่น หรือเลือกเปลี่ยนวัตถุดิบที่มาผสมเป็นอาหารเปิดชนิดอื่นทดแทน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวัตตะ พินิจไพฑูรย์ (2560) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อเคมีเกษตรของเกษตรกร อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ได้มีการใช้แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อและพบว่าพฤติกรรมภายหลังการซื้อมีผลต่อระดับการตัดสินใจเลือกซื้อเคมีเกษตร ของเกษตรกรในครั้งถัดไป

2.3 แนวคิดทฤษฎีดั้งทุนและต้นทุนการผลิต

ต้นทุน (Cost) หมายถึง รายจ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการซึ่งอาจจะถูกจ่ายในรูปแบบของเงินสดหรือในรูปแบบของสินทรัพย์อื่น ต้นทุน การให้บริการหรือการก่อสร้าง รวมถึงลักษณะของการขาดทุนที่สามารถวัดเป็นตัวเงินที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการที่ต้องการ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2560) ต้นทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการอยู่รอดของธุรกิจ เนื่องจากเมื่อต้นทุนใดที่เกิดขึ้นแล้วและกิจการได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ ต้นทุนเหล่านั้นจะถือว่าเป็นค่าใช้จ่าย โดยค่าใช้จ่ายอาจเกิดจากการซื้อวัตถุดิบอุปกรณ์ในการทำงานรวมถึงค่าแรงที่เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นต้น ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการทำกำไรของธุรกิจรวมถึงประสิทธิภาพในการแข่งขันของตัวธุรกิจเอง (เกียรติคุณ จินตวร, สมศักดิ์ ต้นตาศณี, ประสงค์ อุทัย และ สมบัติ ทิฆมทรัพย์, 2563) หากธุรกิจมีการคำนวณต้นทุนที่ผิดพลาดจะส่งผลเสีย

ต่อการดำเนินธุรกิจและอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ธุรกิจล้มเหลวได้ ดังนั้นในการดำเนินธุรกิจจึงต้องมีการศึกษาข้อมูลและจัดหาข้อมูลที่มีความแม่นยำและทันต่อเวลา (บริษัทที.อาร์.สยามภัณฑ์ จำกัด, 2559)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ต้นทุนมีหลายชนิดซึ่งมีลักษณะการคิดและวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ที่แตกต่างกัน การเลือกใช้ชนิดของต้นทุนคิดวัตถุประสงค์ อาจส่งผลต่อการตัดสินใจที่ผิดพลาดซึ่ง อนุรักษ์ ทองสุขโข (2559) ได้กล่าวไว้ว่า การจำแนกต้นทุนมีหลายลักษณะขึ้นอยู่กับประโยชน์ของการนำไปใช้ โดยต้นทุนสามารถจำแนกออกเป็น 9 ลักษณะ ได้แก่ การจำแนกต้นทุนตามลักษณะส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์, การจำแนกต้นทุนตามลักษณะต้นทุนการผลิต, การจำแนกต้นทุนตามพฤติกรรมของต้นทุน, การจำแนกต้นทุนตามความสัมพันธ์กับหน่วยต้นทุน, การจำแนกต้นทุนตามสายการผลิต, การจำแนกต้นทุนตามหน้าที่งานในกิจการ, การจำแนกต้นทุนตามความสัมพันธ์กับเวลา, การจำแนกต้นทุนตามลักษณะความรับผิดชอบ และ การจำแนกต้นทุนตามลักษณะของปัญหาเพื่อการตัดสินใจ

ในการศึกษางานวิจัยเรื่อง เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดไข่แบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรีนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับต้นทุนของอาหารเปิดแบบผสมเอง เนื่องจากร้อยละ 70 ของต้นทุนในการผลิตทั้งหมดเป็นต้นทุนค่าอาหารที่ใช้เลี้ยงเปิดไข่ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์, 2549) และจากแนวคิดทฤษฎีต้นทุนและต้นทุนการผลิตที่ส่งผลต่อเหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่มาใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบไปด้วย

1. การจำแนกต้นทุนตามลักษณะส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์

ส่วนประกอบของต้นทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการ โดยในงานวิจัยนี้หมายถึงต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดไข่ ประกอบไปด้วย ค่าวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต จึงสามารถแบ่งต้นทุนลักษณะนี้ได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

1.1 วัตถุดิบ (Materials) วัตถุดิบนับว่าเป็นส่วนประกอบหลักที่มีความสำคัญในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งต้นทุนที่เกี่ยวกับการใช้วัตถุดิบจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ วัตถุดิบทางตรง และวัตถุดิบทางอ้อม

1.1.1 วัตถุดิบทางตรง (Direct materials) หมายถึง วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิต และสามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่าใช้ในการผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งในปริมาณและต้นทุน

เท่าใด รวมทั้งจัดเป็นวัตถุดิบส่วนใหญ่ที่ใช้ในการผลิตสินค้าชนิดนั้น ๆ เช่น ในการประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ วัตถุดิบทางตรงคือน้ำและอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ด

1.1.2 วัตถุดิบทางอ้อม (Indirect materials) หมายถึง วัตถุดิบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโดยทางอ้อมกับการผลิตสินค้า แต่ไม่ใช่วัตถุดิบหลักหรือวัตถุดิบส่วนใหญ่ เช่น ในการประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ เป็ดนอกจากจะต้องได้รับน้ำและอาหารซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักแล้ว วัตถุดิบทางอ้อมคือ ยาวิตามินหรือวัคซีนที่ใช้ฉีดให้แก่เป็ด ซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตชนิดหนึ่ง

1.2 ค่าแรงงาน (Labor) หมายถึง ค่าจ้างหรือผลตอบแทนที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างหรือคนงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าและบริการ โดยปกติแล้วค่าแรงงานจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ค่าแรงงานทางตรง (Direct labor) และค่าแรงงานทางอ้อม (Indirect labor)

1.2.1 ค่าแรงงานทางตรง (Direct labor) หมายถึง ค่าแรงงานต่าง ๆ ที่จ่ายให้แก่คนงานหรือลูกจ้างที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการผลิตสินค้าหรือบริการโดยตรง รวมทั้งเป็นค่าแรงงานที่มีจำนวนมากเมื่อเทียบกับค่าแรงงานทางอ้อมในการผลิตสินค้าหน่วยหนึ่ง ๆ และจัดเป็นค่าแรงงานส่วนสำคัญในการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป เช่น ในการทำฟาร์มเปิดไข่แรงงานทางตรงคือ คนงานในฟาร์มเปิดที่มีหน้าที่ในการเลี้ยงไปจนถึงการขายไข่เป็ด

1.2.2 ค่าแรงงานทางอ้อม (Indirect labor) หมายถึง ค่าแรงงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าหรือบริการที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการ เช่น เงินค่าจ้างสัตวแพทย์ผู้ดูแลฟาร์ม เงินเดือนช่างซ่อมบำรุงเครื่องจักรและรถขนของที่ใช้ในฟาร์ม ตลอดจนต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับคนงาน เช่น ค่าประกันสุขภาพที่ออกให้ลูกจ้าง สวัสดิการต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งค่าแรงงานทางอ้อมเหล่านี้จะถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายการผลิต

1.3 ค่าใช้จ่ายในการผลิต (Manufacturing Overhead) หมายถึง แหล่งรวบรวมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าหรือบริการซึ่งนอกเหนือจากวัตถุดิบทางตรงค่าแรงงานทางตรง เช่น วัตถุดิบทางอ้อม ค่าแรงงานทางอ้อม ค่าใช้จ่ายในการผลิตทางอ้อมอื่น ๆ ยกตัวอย่างธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ที่มีค่าใช้จ่ายในการผลิต คือ ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าเสื่อมราคา ค่าประกันภัยและค่าภาษี เป็นต้น ฐานันดร ปริดาภิษฎยาวัฒน์, (2560) แต่อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายที่ได้กล่าวมานี้ก็เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการผลิตทั้งสิ้น ดังนั้น ค่าใช้จ่ายการผลิตจึงถือเป็นที่รวมของค่าใช้จ่ายในการผลิตทางอ้อมต่าง ๆ (Cost pool of indirect manufacturing costs) โดยค่าใช้จ่ายในการผลิตนี้ ยังจะพบว่าในบางกรณีก็มีการใช้คำเรียกในชื่ออื่น ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายโรงงาน (Factory Overhead) ,ค่าโสหุ้ยการผลิต (Manufacturing Burden) และต้นทุนผลิตทางอ้อม (Indirect Costs) เป็นต้น

2. การจำแนกต้นทุนตามพฤติกรรมของต้นทุน

การจำแนกต้นทุนประเภทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจวางแผน ควบคุมและใช้เพื่อวัดผลการดำเนินงานในฟาร์ม โดยส่วนใหญ่ต้นทุนประเภทนี้จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน โดยต้นทุนตามพฤติกรรมสามารถแบ่งออกได้ 3 ชนิดดังนี้

2.1 ต้นทุนผันแปร (Variable Costs) หมายถึง ต้นทุนของการประกอบธุรกิจประเภทหนึ่ง ที่ธุรกิจได้เสียทรัพยากรไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อกิจการในอนาคต ซึ่งต้นทุนผันแปรเป็นต้นทุนที่มีความสำคัญต่อการดำเนินกิจการเป็นอย่างมาก เนื่องจากต้นทุนผันแปรจะมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต เมื่อมีการผลิตมาก ต้นทุนผันแปรก็จะมากตามหน่วยของการผลิตที่เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ศิริภททองศิริวิสุรเกตุ (2559) ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนการปลูกข้าวของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่าต้นทุนการผลิตส่วนใหญ่มาจากต้นทุนผันแปรที่มีสัดส่วนที่สูงกว่าต้นทุนคงที่ โดยในการประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ต้นทุนผันแปรที่สำคัญที่สุดคือ ค่าวัตถุดิบส่วนผสมต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดไข่ โดยหากวัตถุดิบที่ใช้ในการผสมอาหารมีราคาสูงก็จะทำให้ต้นทุนในการเลี้ยงสูงตามไปด้วยซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้และกำไรในการประกอบกิจการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thirumalaisamy, Muralibharan, Senthilkumar, Sayee and Priyadharsini (2019) ที่ศึกษาเรื่อง Cost-effective feeding of poultry โดยให้ข้อมูลว่าวัตถุดิบหลักที่นำมาใช้เป็นส่วนผสมในอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ปีก อาทิเช่น ปลาป่น ถั่วเหลือง เปลือกหอย รวมถึงข้าวโพด มีต้นทุนที่ค่อนข้างสูงจึงมีการปรับเปลี่ยนส่วนผสมบางชนิดในอาหารและมีการเลือกใช้วัตถุดิบชนิดอื่นมาทดแทน เช่น การใช้ปลายข้าวหรือเศษข้าวโพดแทนการใช้เมล็ดข้าวโพดแบบเต็มเมล็ด รวมถึงการใช้เมล็ดทานตะวันแทนการใช้ถั่วเหลืองในบางส่วน เพื่อเป็นการลดต้นทุน

2.2 ต้นทุนคงที่ (Fixed Costs) หมายถึง ลักษณะของต้นทุนรวมที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามระดับหรือปริมาณของการผลิตในช่วงของการผลิตระดับหนึ่ง แต่ต้นทุนคงที่ต่อหน่วยจะมีการเปลี่ยนแปลงในทางลดลงถ้าปริมาณการผลิตเพิ่มมากขึ้น (ทวิศักดิ์ บุญกุล, 2560) นอกจากนี้ ต้นทุนคงที่ยังสามารถแบ่งออกเป็นต้นทุนคงที่ใน 2 ลักษณะ ได้แก่ ต้นทุนคงที่ระยะยาว (Committed Fixed Cost) เป็นต้นทุนคงที่ที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในระยะสั้น เช่น สัญญาการให้เช่าพื้นที่ในการเลี้ยงเปิดไข่ระยะยาว ค่าเสื่อมราคา เป็นต้น และต้นทุนคงที่ระยะสั้น (Discretionary Fixed Cost) จัดเป็นต้นทุนคงที่ที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวจากการประชุมหรือตัดสินใจของเจ้าของกิจการ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเช่าอบรมเกี่ยวกับการทำฟาร์มเปิดไข่ เป็นต้น สำหรับใน

ระบบการบริหารแล้วต้นทุนคงที่ส่วนใหญ่ มักจะถูกควบคุมดูแลโดยผู้บริหารระดับสูงหรือเจ้าของกิจการโดยตรง

2.3 ต้นทุนผสม (Mixed Costs) หมายถึง ต้นทุนที่มีลักษณะของต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรรวมอยู่ด้วยกัน ในช่วงของการดำเนินกิจกรรมที่มีความหมายต่อการตัดสินใจ โดยต้นทุนผสมนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่

2.3.1 ต้นทุนกึ่งผันแปร (Semi variable cost) หมายถึง ต้นทุนที่จะมีต้นทุนทุกระดับกิจกรรม และมีต้นทุนอีกส่วนหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามระดับของกิจกรรม ยกตัวอย่างเช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าโทรสาร เป็นต้น

2.3.2 ต้นทุนเชิงขั้น (Step cost) หรือต้นทุนกึ่งคงที่ (Semi fixed cost) หมายถึง ต้นทุนที่จะมีจำนวนคงที่ ณ ระดับกิจกรรมหนึ่งและจะเปลี่ยนไปคงที่ในอีกระดับกิจกรรมหนึ่ง เช่น เงินเดือนพนักงาน ค่าจ้างผู้ควบคุมคนงาน ค่าเช่าบางลักษณะ เป็นต้น

2.4 การสรุปแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้มีการประยุกต์แนวคิดทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค และแนวคิดทฤษฎีต้นทุนและต้นทุนการผลิต เพื่อมาทำการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้ผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่เลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองแทนการใช้อาหารเปิดรูปแบบอื่น ๆ ในการเลี้ยงเป็ดไข่

โดยจากแนวคิดทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคที่ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอนคือ

1) การรับรู้ถึงปัญหา กล่าวคือการรับรู้ถึงความต้องการในตัวสินค้าในกรณีนี้คืออาหารที่ใช้เลี้ยงเป็ด

2) การแสวงหาข้อมูล คือการที่ผู้ประกอบการรับรู้ความต้องการในตัวอาหารที่ใช้เลี้ยงเป็ดแล้ว และพยายามในการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจโดยข้อมูลที่มาจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ แหล่งบุคคล, แหล่งการค้า, แหล่งชุมชน, แหล่งประสบการณ์ และแหล่งทดลอง

3) การประเมินทางเลือก เมื่อผู้ประกอบการได้รับข้อมูลแล้วก็จะทำการประเมินทางเลือกซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์หรือคุณสมบัติของอาหารเปิดที่ต้องการ เช่น ชนิดอาหาร ราคา รูปแบบ หรือการบริการหลังการขาย เป็นต้น

4) การตัดสินใจซื้อ เมื่อผู้ประกอบการได้ทำการประเมินทางเลือกแล้ว ก็จะเข้าสู่ขั้นตอนของการตัดสินใจซื้อ โดยมาจากการตัดสินใจหลาย ๆ ด้าน อาทิเช่น ตรายี่ห้อที่ซื้อ แหล่งที่ซื้อ ปริมาณที่ซื้อ เวลาที่ซื้อ รวมถึงวิธีการในการชำระเงิน เป็นต้น

5) พฤติกรรมภายหลังการซื้อ หลังจากที่ผู้ประกอบการตัดสินใจซื้ออาหารเปิดไปแล้ว มีความพึงพอใจภายหลังการซื้อหรือไม่อย่างไร

ส่วนแนวคิดทฤษฎีต้นทุนและต้นทุนการผลิตที่มีการจำแนกต้นทุนออกเป็น 9 ลักษณะ ได้แก่ การจำแนกต้นทุนตามลักษณะส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์, การจำแนกต้นทุนตามลักษณะต้นทุนการผลิต, การจำแนกต้นทุนตามพฤติกรรมของต้นทุน, การจำแนกต้นทุนตามความสัมพันธ์กับหน่วยต้นทุน, การจำแนกต้นทุนตามสายการผลิต, การจำแนกต้นทุนตามหน้าที่งานในกิจการ, การจำแนกต้นทุนตามความสัมพันธ์กับเวลา, การจำแนกต้นทุนตามลักษณะความรับผิดชอบ และการจำแนกต้นทุนตามลักษณะของปัญหาเพื่อการตัดสินใจ โดยในการศึกษางานวิจัยเรื่อง การตัดสินใจเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไปในเขตอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรีนี้มีนำต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ประกอบการ 3 ประเภทมาใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบไปด้วย 1) การจำแนกต้นทุนตามลักษณะส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ เป็นการพิจารณาต้นทุนค่าวัตถุดิบ ค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงเปิด โดยรวม 2) การจำแนกต้นทุนตามพฤติกรรมของต้นทุน เป็นการพิจารณาถึงต้นทุนผันแปร ต้นทุนคงที่รวมถึงต้นทุนผสมที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการเลี้ยงเปิด

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นการสรุปแนวคิดทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค และแนวคิดทฤษฎีต้นทุนและต้นทุนการผลิตที่ได้นำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ในงานวิจัย เพื่อมาตอบคำถามการวิจัยที่ว่า เหตุใดผู้ประกอบการฟาร์มเปิดจึงเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาเหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีรายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 รูปแบบการวิจัย
- 3.2 วิธีการวิจัย
- 3.3 ผู้ให้ข้อมูลหลัก
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การสร้างเครื่องมือ
- 3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และมีการใช้ยุทธศาสตร์การวิจัยแนวปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology Study) (Creswell, 1998 อ้างถึงใน จำเนียร จวงตระกูล, 2553) เป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัย ซึ่งมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อหาเหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

3.2 วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี ประกอบไปด้วย

3.2.1 การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ บทความ รวมถึงการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของการอธิบายเชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยเป็นแนวทางในการศึกษาและเป็นความรู้พื้นฐานในการสร้างความเข้าใจในเบื้องต้น

3.2.2 นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อออกแบบข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และใช้คำถามปลายเปิดมาตรฐาน (Standardized Open-Ended Interview) ในการสัมภาษณ์โดยการกำหนดคำถามในประเด็นที่ครอบคลุมและมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษาวิจัย โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในพื้นที่ อำเภอบางบาล จังหวัดชลบุรี ที่ใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ จำนวน 4 ฟาร์ม โดยมุ่งเน้นศึกษาเพื่อหาเหตุผลที่ทำให้ผู้ประกอบการเลือกใช้อาหารแบบผสมเองแทนการใช้อาหารแบบสำเร็จรูปในการเลี้ยงเป็ดไข่

3.3 ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบจงใจ (Purposeful Sampling) (Miles and Huberman, 1994 อ้างถึงใน จำเนียร จวงตระกูล, 2553) โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ ที่ใช้อาหารเป็ดแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่และประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ที่มีลักษณะโรงเรือนขนาดกลางขึ้นไป โดยมีการเลี้ยงเป็ดไข่มากกว่า 5,000 ตัว จำนวนทั้งสิ้น 4 ราย ในเขตพื้นที่อำเภอบางบาล จังหวัดชลบุรี

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย สมุดจดบันทึก อุปกรณ์เครื่องเขียน อุปกรณ์บันทึกเสียง แบบฟอร์มการสัมภาษณ์ และตัวผู้วิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลในการตัดสินใจเลือกใช้อาหารเป็ดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอบางบาล จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการสัมภาษณ์ โดยคำถามหลักที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการดำเนินธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่

ส่วนที่ 2 การตัดสินใจเลือกใช้อาหารเป็ดแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่

ส่วนที่ 3 การบริหารจัดการต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่

3.5 การสร้างเครื่องมือ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้การรวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการเพื่อสร้างแนวการสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบไปด้วย 9 ขั้นตอน (จำเนียร จวงตระกูล และคณะ, 2564) ดังนี้

1. กำหนดคำถามในการวิจัย โดยการพิจารณาว่าต้องการข้อมูลส่วนใดบ้างเพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นที่จะสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ

2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับประเด็นคำถามที่ใช้ในการวิจัย

3. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นต่างๆที่สำคัญ ซึ่งจะนำไปสู่ทิศทางในการค้นคว้าข้อมูลเพื่อนำมาตอบคำถามและวัตถุประสงค์ในการวิจัย

4. การกำหนดข้อมูลที่ต้องการ กำหนดเนื้อหาของข้อมูลที่ต้องการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ

5. คัดเลือกคำถามที่จะนำมาใช้ในการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้แบ่งประเภทของคำถามออกเป็น 6 ประเภท (Patton, 1990 อ้างถึงใน จำเนียร จวงตระกูล, 2553) ประกอบไปด้วย

5.1 ประเภทที่ 1 คำถามเกี่ยวกับประสบการณ์หรือพฤติกรรม (Experience/Behavior Questions)

5.2 ประเภทที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือค่านิยม (Opinion/Values Questions)

5.3 ประเภทที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความรู้สึก (Feeling Questions)

5.4 ประเภทที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความรู้ข้อเท็จจริง (Knowledge Questions)

5.5 ประเภทที่ 5 คำถามเกี่ยวกับประสาทสัมผัส (Sensory Questions)

5.6 ประเภทที่ 6 คำถามเกี่ยวกับภูมิหลังหรือประชากร (Background/Demographic Questions)

โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้เลือกใช้คำถามประเภทที่ 1, ประเภทที่ 2 และประเภทที่ 4 มาเป็นแนวทางในการกำหนดคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีรายละเอียดตามแบบฟอร์มแนวทางการสัมภาษณ์ (ภาคผนวก ก)

6. การนำคำถามที่ผ่านการคัดเลือกแล้วเข้าสู่รูปแบบของแนวการสัมภาษณ์เชิงลึก และออกแบบฉบับร่างเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับความต้องการของผู้วิจัยมากที่สุด โดยอาศัยแนวทางการเลือกคำถาม 4 ประเภท (Berg, 1998 อ้างถึงใน จำเนียร จวงตระกูล, 2553) ประกอบไปด้วย 1.คำถามที่จำเป็น 2.คำถามสำรอง 3.คำถามเพื่อเลือก และ 4.คำถามแทรก โดยมีรายละเอียดตามแบบฟอร์มแนวทางการสัมภาษณ์ (ภาคผนวก ก)

7. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการส่งแนวการสัมภาษณ์ฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบเนื้อหาต้นฉบับภาษาที่ใช้ รวมถึงความเหมาะสมของคำถาม และนำมาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (ภาคผนวก ค)

8. ทดลองสัมภาษณ์เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือขั้นสุดท้ายก่อนนำไปใช้งานจริง โดยการนำแบบร่างแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึกไปทำการสัมภาษณ์บุคคลที่มีคุณลักษณะเหมือนกับผู้ให้ข้อมูลหลัก แต่ไม่ใช่ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ที่มีโรงเรือนขนาดกลางขึ้นไป และใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ในเขตพื้นที่อำเภอใกล้เคียง จำนวน 2 ท่าน โดยผู้วิจัยได้มีการส่งเอกสารขอความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือให้กับผู้ให้ข้อมูล (ผู้ให้ข้อมูลไม่ประสงค์ออกนาม)

9. การปรับปรุงและจัดทำแนวการสัมภาษณ์เชิงลึกฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยต่อไป

3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการติดต่อไปผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ข้อมูลโดยตรง
2. เมื่อได้รับการตอบตกลงจากผู้ให้ข้อมูลหลักแล้ว จึงทำการนัดวันและเวลาในการเข้าไปสัมภาษณ์ หรือผู้ให้ข้อมูลหลักไม่สะดวกให้เข้าไปสัมภาษณ์โดยตรงก็จะทำการสัมภาษณ์ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทน
3. สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักตามวันและเวลาที่ได้มีการนัดหมาย โดยผู้วิจัยมีการอธิบายถึงรูปแบบการสัมภาษณ์ การขออนุญาตบันทึกเสียงสนทนา รวมถึงอธิบายข้อคำถามที่ระบุในแบบสัมภาษณ์ก่อน จากนั้นจึงเริ่มทำการสัมภาษณ์จริง โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 40-60 นาที ใช้วิธีการจดบันทึกข้อมูล และใช้เครื่องบันทึกเสียงในการบันทึกการสนทนา ผู้วิจัยจะปกป้องสิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูล โดยจะไม่มีการเปิดเผยชื่อหรือข้อมูลส่วนบุคคลแต่อย่างใด ผู้ให้ข้อมูลสามารถปฏิเสธการตอบคำถามและหากหากผู้ให้ข้อมูลไม่ประสงค์ที่จะให้มีการบันทึกเสียงจะใช้วิธีการจดบันทึกข้อมูล โดยไม่มีการบันทึกเสียงแต่อย่างใด ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น
4. เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ถอดเสียงการสนทนา และตรวจสอบความสมบูรณ์และเนื้อหาของข้อมูล โดยหากพบว่าข้อมูลไม่เพียงพอจะทำการติดต่อผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่งเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติม

3.7 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. คุณภาพของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยได้มีการนำเสนอแบบร่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการดำเนินงานวิจัย เพื่อเป็นการพิจารณาและตรวจสอบว่าความถูกต้องเหมาะสม และมีเนื้อหาที่ครอบคลุมในการวิจัยหรือไม่ จากนั้นหากมีจุดที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติม ผู้วิจัยจะดำเนินการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยมีรายละเอียดตามหนังสือขอความอนุเคราะห์การตรวจความเที่ยงของเครื่องมือ (ภาคผนวก ก)

2. คุณภาพของผู้ทำการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทำการสัมภาษณ์บุคคลที่มีคุณลักษณะเหมือนกับผู้ให้ข้อมูลหลัก แต่ไม่ใช่ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยนี้ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่ ผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ ที่มีโรงเรือนขนาดกลางขึ้นไป และใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ในเขตพื้นที่อำเภอใกล้เคียง เพื่อเป็นการทดสอบก่อนการสัมภาษณ์จริง หากผลการทดสอบ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านสามารถตอบคำถามได้ตรงกับประเด็นที่ผู้วิจัยตั้งคำถาม และคำตอบที่ได้ครอบคลุมกับสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ผู้วิจัยจึงจะใช้แบบสัมภาษณ์นี้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลต่อไป แต่ถ้าหากผลของการทดลอง พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านไม่เข้าใจถึงคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ไม่สามารถตอบได้ตรงกับประเด็นที่ผู้วิจัยตั้งคำถามและคำตอบที่ได้ไม่ครอบคลุมกับสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ผู้วิจัยจะทำการปรับปรุงเนื้อหาและกำหนดคำถามในการสัมภาษณ์ใหม่ เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์สามารถตอบคำถามได้อย่างตรงประเด็นและครอบคลุมสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการทำการศึกษา

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของการวิจัยแนวปรากฏการณ์วิทยา ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปประเด็นตามแบบของ โคลไลซี (Colaizzi's Method) (Colaizzi, 1978) ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอนดังนี้

1. อ่านบทสัมภาษณ์ที่ถอดมาจากเครื่องบันทึกเสียงแล้วหลายๆครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวม
2. ทบทวนแต่ละข้อความที่ได้จากการถอดเสียงสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อค้นหาสำคัญของข้อความหรือเนื้อหาที่ได้รับ
3. ทำความเข้าใจตามนัยสำคัญของข้อความหรือเนื้อหา และทำการกำหนดความหมาย
4. กำหนดความหมายของกลุ่มคำที่เป็นประเด็นหลักในการศึกษา
5. รวบรวมผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาและอธิบายในเชิงพรรณนา

6. อธิบายความหมายของกลุ่มคำที่ยังมีความกำกวมให้มีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายขึ้น

7. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ย้อนกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อตรวจสอบความ

ถูกต้องในการแปลผลข้อมูลของผู้วิจัย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมานำเสนอ โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการดำเนินธุรกิจฟาร์มเปิดไข่

ส่วนที่ 2 การตัดสินใจเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่

ส่วนที่ 3 การบริหารจัดการต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดไข่

หมายเหตุ ในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ผู้วิจัยได้นำแนวคิดกระบวนการตัดสินใจซื้อ (Kotler & Keller, 2012) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.9 จรรยาบรรณนักวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับหลักการ 3 ประเด็น โดยถือเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ตามแนวทางของ ชาย โปธิลิตา (2554) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การขอความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์โดยตรงไปตรงมา ไม่มีการหลอกลวงผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้ได้มาเพื่อข้อมูลแต่อย่างใด
2. การรักษาความลับของข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ได้มีการกำหนดแนวทางในการรักษาข้อมูล โดยมีการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบของไฟล์ในคอมพิวเตอร์ของผู้วิจัย ซึ่งมีการตั้งรหัสเพื่อเข้าใช้งานเมื่อต้องการเรียกดูข้อมูล
3. การป้องกันผลกระทบที่เกิดจากข้อมูลอันเนื่องมาจากการที่ผู้ให้ข้อมูลหลักยินยอมและร่วมมือในการวิจัย โดยมีการใช้ชื่อสมมติสำหรับผู้ให้ข้อมูลแต่ละราย และจะไม่มีการแพร่งพรายสู่สาธารณชน
4. โครงการวิจัยเรื่อง เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ดำเนินการวิจัยโดยปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ไม่มีการ ล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย โดยได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา เลขที่ IRB4-080/2566 (ภาคผนวก ง)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาเหตุผลของการตัดสินใจเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ ที่ใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่และประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ที่มีลักษณะ โรงเรือนขนาดกลางขึ้นไป โดยมีการเลี้ยงเปิดไข่มากกว่า 5,000 ตัว จำนวนทั้งสิ้น 4 ราย ในเขตพื้นที่อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยได้มีการนำเสนอข้อมูลอ้างอิงจากการใช้ทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจซื้อ และทฤษฎีต้นทุนและต้นทุนการผลิต มาใช้ในการอภิปรายผลของการศึกษาวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการดำเนินธุรกิจฟาร์มเปิดไข่

ส่วนที่ 2 การตัดสินใจเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่

ส่วนที่ 3 การบริหารจัดการต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดไข่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการดำเนินธุรกิจฟาร์มเปิดไข่

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลแสดงระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ จำนวนเปิดไข่ที่มีการเลี้ยงอยู่ในระบบ รวมถึงความคิดเห็นของผู้ประกอบการว่าสิ่งใดสำคัญที่สุดในการประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่

ตารางที่ 2 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4
รหัส	A01	A02	A03	A04
เพศ	ชาย	ชาย	ชาย	ชาย
อายุ	62 ปี	54 ปี	72 ปี	58 ปี
จำนวนเปิดไข่	60,000 ตัว	25,000 ตัว	8,500 ตัว	55,000 ตัว
อายุงาน	30 ปี	20 ปี	50 ปี	25 ปี

จากตารางที่ 2 เป็นตารางที่แสดงถึงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวนทั้งสิ้น 4 ราย ซึ่งประกอบไปด้วยรหัสของผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้รหัส A01-A04 แทนชื่อ และนามสกุลจริงของผู้ให้ข้อมูล ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวนเปิดใจที่เลี้ยงอยู่ในระบบ รวมถึงอายุงาน โดยรวมที่มีการดำเนินธุรกิจฟาร์มเปิดใจมาจนถึงปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 การตัดสินใจเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดใจ

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดใจ ที่มีต่ออาหารเปิดแบบสำเร็จรูป และแบบผสมเอง ทั้งในส่วนของข้อดีและข้อเสียของอาหารเปิดทั้ง 2 ประเภท รวมถึงเหตุผลของการที่ผู้ประกอบการเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดใจ ตามแนวคิดกระบวนการตัดสินใจ (Kotler & Keller, 2012)

ตระหนักถึงความสำคัญ โดยผู้ประกอบการฟาร์มเปิดใจมองว่า การบริหารจัดการฟาร์มเปิดใจ การดูแลสัตว์ปีก และอาหารสัตว์เป็นสิ่งสำคัญ รวมถึงการตลาด การใช้ที่ดินที่ใช้ดำเนินกิจการ ต้นทุนการผลิต ราคาขาย และราคาพันธุ์สัตว์มีความสำคัญ จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าผู้ประกอบการฟาร์มเปิดใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการฟาร์มเปิดใจ ด้วยเหตุที่ว่าไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการฟาร์มเปิดใจ การดูแลสัตว์ปีก อาหารสัตว์ การทำการตลาด ที่ดินที่ใช้ดำเนินกิจการ และราคาพันธุ์สัตว์ เป็นต้นทุนการผลิตทั้งหมด ซึ่งส่งผลถึงราคาขายของไข่เปิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้นทุนค่าอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดใจ นับว่าเป็นต้นทุนที่สูงที่สุด กล่าวคือประมาณ 70-80% ของค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการทั้งหมด ดังนั้น ผู้ประกอบการฟาร์มเปิดใจจึงตระหนักถึงปัญหาด้านค่าใช้จ่ายที่เกิดจากค่าอาหารในการเลี้ยงเปิดใจ เพื่อให้ได้ผลผลิตไข่เปิดที่ดีมีคุณภาพ นอกจากนี้ จากคำสัมภาษณ์ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญคือ การปรับเปลี่ยนสูตรอาหารในช่วงเวลาที่เปิดใจมีความอยากอาหารลดลง เป็นช่วงที่เปิดใจกินอาหารไม่ได้ตามปริมาณปกติ จะสามารถปรับการเลี้ยงได้ง่ายกว่าการใช้สำเร็จรูป กล่าวคือ เมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยน จะส่งผลต่อการกินอาหารของเปิดใจและผลผลิตไข่เปิด ดังคำให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การเลี้ยงเปิดเนื้อสำคัญที่สุดคือการดูแล เพราะเปิดอันที่จริงค่อนข้างเป็นสัตว์ที่ระเอียดอ่อน ถ้าเราดูแลเอาใจใส่มันดีๆ อาหารถึงความสะอาดก็ดีเนี่ยมันก็จะออกไข่เปอร์เซ็นต์ดี” (A03 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2566)

“อาหารที่ใช้เลี้ยงก็ต้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมแล้วก็ช่วงวัยของเปิดด้วย อย่างในช่วงอากาศร้อนๆที่เปิดกินอืดไม่ค่อยอยากอาหาร อาจทำให้เปอร์เซ็นต์ไข่สวิงได้ ก็จะต้องปรับลดพลังงานลงคือลดปลายข้าวลงแต่เสริมอย่างอื่นมาแทน แต่ถ้าช่วงไหนเปิดกินได้ดีก็ปรับเพิ่ม

พลังงานอาหารขึ้นคือเพิ่มปลายข้าวผสมในอาหารมากขึ้น” (A04 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2566)

“ต้องมีความรู้เรื่องการดูแลสัตว์ปีก เรื่องอาหารที่ใช้เลี้ยงต้องดูแลให้ออกว่าคุณภาพดีใหม่ เหมาะสมกับราคาที่เราซื้อรีเปลา และก็พวกเรื่องการตลาดทั่วๆไป เรื่องราคาไข่ในตลาด แหล่งขาย จริงๆก็ต้องรู้ควบคู่กันไปถึงจะดีแล้วก็จัดการได้ง่าย” (A02 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2566)

“ต้องรู้เกี่ยวกับเรื่องต้นทุนการบริหารจัดการพันธุ์สัตว์อาหารสัตว์ หลายๆอย่างประกอบกันในเรื่องของที่ทางก็ด้วย เช่นถ้าเกิดเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ถ้าไม่มีที่ดินหรือพวกโรงเรือนเก่าอยู่แล้วเนี่ย ถ้าต้องมาลงทุนใหม่ก็จะมีราคาค่อนข้างสูง ราคาพันธุ์สัตว์ตอนนี้ก็ค่อนข้างสูง แล้วถ้าประสบการณ์ในการบริหารจัดการฟาร์มไม่ค่อยมีก็ค่อนข้างจะยากหน่อย” (A04 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2566)

เมื่อสอบถามเพิ่มเติมพบว่าค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ที่สำคัญประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายหลักที่ประมาณ 70-80% อยู่ที่ค่าอาหาร ที่เป็นสิ่งสำคัญ รองลงมาคือ ค่าแรง ค่าน้ำ ค่าไฟ และยังมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ ประกอบด้วย ค่ายา ค่าน้ำมัน ค่าน้ำดื่ม ค่าแกลบ ค่าจ้างรถ ดังคำให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ค่าใช้จ่ายที่สำคัญก็พวกค่าอาหาร รองลงมาคือพวกค่าแรงงาน ค่าน้ำค่าไฟทั่วๆไปเหมือนธุรกิจอื่นๆเลย แต่ค่าใช้จ่ายหลักๆพวกค่าอาหาร จริงๆก็วันนึงแสนกว่าบาทได้เลย เฉลี่ยค่าใช้จ่ายก็ทุกวันนี้ค่าอาหารอย่างเดียวก็น่าจะสัก 70-80% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดได้” (A04 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2566)

“รวมๆแล้วที่สำคัญๆก็พวกค่าอาหาร ค่าน้ำค่าไฟ ค่าแรงงาน ค่ายาฉีดเปิด แล้วก็พวกค่าน้ำมันอะไรแบบนี้ เฉลี่ยต่อเดือนก็เป็นหลักแสนอยู่ แต่พวกค่าใช้จ่ายอื่นๆก็ปาเถะก็พวก ค่าแครบปูพื้นเล้าเพราะถ้าไม่มีเวลาเปิดออกไข่มาบนพื้นแข็งๆก็อาจมีรอยร้าวได้” (A02 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2566)

“ยังมีพวกค่าใช้จ่ายที่สำคัญอื่นๆก็พวกค่าใช้จ่ายในเรื่องของค่ายาฉีดเปิดเวลาเอาเปิดฝูงใหม่เข้ามาในพื้นที่ อาจนำพาโรคเข้ามาในระบบได้ เลยต้องมีการย่ำวัคซีนกาโรคินเปิดทุกครั้งเมื่อมีการเอาเปิดฝูงใหม่เข้ามา แล้ววัคซีนก็ค่อนข้างมีราคา” (A01 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2566)

“ค่าใช้จ่ายอื่นๆที่สำคัญอีกก็พวก ค่าจ้างรถส่งไข่เวลาที่รถที่บ้านส่งไม่ทัน แล้วก็ค่าใช้จ่ายอื่นในครัวเรือนเล็กๆน้อยๆอย่างอื่นอีกนิดหน่อยก็เฉลี่ยเป็นเปอร์เซ็นต์ที่เหลือจากค่าใช้จ่ายหลัก” (A04 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2566)

ในส่วนของการแสวงหาข้อมูล และประเมินทางเลือก จากที่ผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ ตระหนักถึงปัญหาด้านค่าใช้จ่ายที่เกิดจากค่าอาหารในการเลี้ยงเปิดไข่เพื่อให้ได้ผลิตไข่เปิดที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งค่าอาหารถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ ในปัจจุบันการเลี้ยงเปิดไข่นั้นมีผู้ประกอบการที่เลือกใช้อาหารแบบสำเร็จรูปและอาหารแบบผสมเอง จากการวิจัยพบข้อดีและข้อเสียของการใช้อาหารทั้ง 2 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลของข้อดีและข้อเสียระหว่างอาหารเปิดแบบผสมเองและอาหารเปิดแบบสำเร็จรูป

อาหารเปิดแบบผสมเอง		
ข้อดี	ต้นทุนและผลผลิต	ต้นทุนต่ำ ควบคุมวัตถุดิบได้ดี สภาพซากเป็ดปลอดภัย เปอร์เซ็นต์ไข่เสถียร
	การบริหารจัดการฟาร์ม	ดูแลพันธุ์สัตว์ง่าย ปรับเปลี่ยนสูตรอาหารได้ ให้อาหารได้ง่ายกว่า เลี้ยงเปิดได้เยอะกว่า
ข้อเสีย	การบริหารจัดการฟาร์ม	ขั้นตอนการเลี้ยงเยอะกว่า ต้องหาแหล่งวัตถุดิบที่ดี อาหารเน่าเสียได้ง่าย
อาหารเปิดแบบสำเร็จรูป		
ข้อดี	การบริหารจัดการฟาร์ม	ไม่ต้องมีความสามารถดูวัตถุดิบ ไม่ต้องผสมน้ำ เก็บได้นานกว่า เน่าเสียได้ยากกว่า ใช้เลี้ยงได้ง่ายกว่า
ข้อเสีย	ต้นทุนและผลผลิต	ราคาสูงกว่า เปอร์เซ็นต์ไข่สวิงง่ายกว่า ขนาดไข่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ
	การบริหารจัดการฟาร์ม	ปรับเปลี่ยนสูตรไม่ได้ ไข่เลอะง่าย เลี้ยงเปิดได้น้อยกว่า

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นถึงข้อมูลของข้อดีและข้อเสียระหว่างอาหารเปิดแบบผสมเอง และอาหารเปิดแบบสำเร็จรูป ผู้วิจัยได้สรุปและเปรียบเทียบพบว่า อาหารเปิดแบบผสมเองนั้น มีข้อดีทั้งในด้านของต้นทุนและผลผลิต รวมถึงด้านการบริหารจัดการฟาร์ม ส่วนข้อเสียพบในด้านของการบริหารจัดการฟาร์ม ดังนี้

ด้านต้นทุนและผลผลิต ซึ่งพบว่า การใช้อาหารเปิดแบบผสมเองจะทำให้ต้นทุนต่ำ ควบคุมวัตถุดิบได้ดี สภาพซากเป็ดปลอดภัย และเปอร์เซ็นต์ไข่เสถียร ส่วนด้านการบริหารจัดการฟาร์ม พบข้อดีของการใช้อาหารเปิดแบบผสมเอง คือ การดูแลพันธุ์สัตว์ง่าย ปรับเปลี่ยนสูตรอาหารได้ ให้ยาได้ง่าย และในส่วนของข้อเสีย พบว่า ขั้นตอนการเลี้ยงเยอะกว่า ต้องหาแหล่งวัตถุดิบที่ดี อาหารเน่าเสียได้ง่ายกว่า ดังคำให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“อาหารผสมเองข้อดี คือ เราสามารถทำต้นทุนได้ต่ำกว่า และการดูแลพันธุ์สัตว์ง่ายกว่าโดยรวม” (A01 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2566)

“แบบผสมเองจะได้รับความแม่นยำของวัตถุดิบที่ใช้สำหรับผสมอาหารค่อนข้างที่จะควบคุมจัดการได้ง่ายกว่าปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์” (A04 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2566)

“สามารถปรับการกินของเป็ด สเปกของอาหารได้ง่ายเวลาที่เป็ดกินอืดก็ปรับลดพลังงานลงคือลดปลายข้าวลง แต่ถ้าช่วงที่เป็ดกินได้ดีก็เพิ่มพลังงานในสูตรอาหารคือเพิ่มปริมาณปลายข้าวที่ผสมในอาหารมากขึ้น” (A02 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2566)

“เลี้ยงด้วยอาหารผสมเองเปอร์เซ็นต์ไข่มันค่อยๆ ใต้ขึ้นแต่ค่อนข้างเสถียร แล้วก็ดูในระยะยาวช่วงปลดเป็ดซากเป็ดที่เลี้ยงด้วยอาหารแบบผสมเองจะดูสมบูรณ์มากกว่า รูปร่างดีกว่าซากเป็ดที่เลี้ยงด้วยอาหารอีกแบบนอนขนก็ง่ายกว่าด้วย ทำให้หาคนรับซื้อได้ง่ายกว่าราคาก็ดีกว่า” (A03 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2566)

“อีกเรื่องคือ เวลาที่สัตว์ป่วยการจะให้ยา ถ้าใช้อาหารแบบผสมเองเราสามารถให้ยาได้ทันเวลา...เพราะยาบางอย่างฉีดที่ตัวเปิดไม่ได้ ต้องให้ทางอาหารเท่านั้น” (A01 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2566)

“แต่ข้อเสียคือขั้นตอนการเลี้ยงเยอะกว่าเพราะต้องเอาวัตถุดิบพวกปลาป่น รำหยาบ รำละเอียด ปลายข้าวอะไรพวกนี้มาผสมกันก่อนเอาไปเลี้ยง แล้วก็ต้องมีความสามารถในการดูวัตถุดิบและหาแหล่งวัตถุดิบที่ดี” (A01 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2566)

“ถ้าดูแลไม่ทั่วถึง อาหารจะเน่าเสียเร็วเพราะหากวางอาหารที่เป็ดกินไม่หมดทิ้งไว้นานๆ ก็ จะเน่าเสียเป็ดกินก็จะท้องเสียและก็ต้องสิ้นเปลือง” (A02 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2566)

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังพบว่า การใช้อาหารเปิดแบบสำเร็จรูป จะพบข้อดีของด้านการบริหารจัดการฟาร์ม กล่าวคือ อาหารเปิดแบบสำเร็จรูป ข้อดีคือ ไม่ต้องมีความสามารถดูวัตถุดิบ ไม่

ต้องผสมน้ำ เก็บได้นานกว่า เน่าเสียได้ยากกว่า ใช้เลี้ยงได้ง่ายกว่า แต่ข้อเสียจะพบว่าในด้านต้นทุน และผลผลิต ราคาสูงกว่า เปอร์เซ็นต์ไข่สวิง่ายกว่า ขนาดไข่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ เมื่อเปรียบเทียบกับ การใช้อาหารแบบผสมเอง นอกจากนี้ ด้านการบริหารจัดการฟาร์มจะพบว่า ปรับเปลี่ยนสูตรไม่ได้ ไข่เลอะง่าย เลี้ยงเปิดได้น้อยกว่า ขนาดไข่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ ดังคำให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“คนที่เลี้ยงเปิดด้วยอาหารแบบสำเร็จรูปก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในการดูเรื่อง วัตถุประสงค์มาก” (A01 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2566)

“อาหารสำเร็จรูปไม่ต้องผสมน้ำเพื่อลดความฟุ้ง เลยเก็บไว้ได้นานกว่าการนำเสียก็ยากกว่า และก็อาหารสำเร็จรูปการเอามาเลี้ยงก็ง่ายกว่า” (A02 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2566)

“แต่ราคาก็จะแพงกว่าหน่อย เพราะเป็นต้นทุนที่โรงงานเขาต้องเอาไปทำกำไรต่อ” (A01 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2566)

“ผลผลิตไข่ที่ได้อาจเล็กบ้างใหญ่บ้างไม่ค่อยใหญ่สม่ำเสมอ ทั้งเปอร์เซ็นต์ไข่อาจไม่ เสถียรหรือมีความแหว่งได้ง่ายกว่าการใช้อาหารแบบผสมเองที่เราคอนโทรลพวกตัววัตถุประสงค์ที่จะมา ทำเป็นอาหารเลี้ยงเปิดไข่ได้ทุกขั้นตอนทุกส่วนผสม” (A04 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2566)

“เวลาเลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูปมันต้องลดจำนวนการเลี้ยงลงก็เพราะว่า อาหารเม็ดค่อนข้าง เข้มข้นไม่ค่อยได้ผสมพวกวัตถุประสงค์ที่เป็นกากใยมากนัก เป็ดจะถ่ายเหลวกว่าและขี้เป็ดจะมีกลิ่น ค่อนข้างฉุน กลิ่นแรงกว่า ทำให้ถ้าเลี้ยงแออัดมากเกินไป สัตว์จะเครียดแล้วก็อาจส่งผลต่อการออก ไข่ได้” (A04 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2566)

“แล้วอีกอย่างนึงถ้าเราให้กินอาหารที่เค้าสำเร็จรูปมาให้เรากินเนี่ยคือ เป็ดมันขี้เป็นน้ำเพราะ อาหารสำเร็จรูปมันเข้มข้นแล้วก็ไม่มีกากใยเท่าไร ขี้มันจะเป็นน้ำแล้วก็เหม็น...พื้นเล้ามันจะแฉะ กว่าที่เลี้ยงแบบผสมเอง ขี้มันก็เลอะง่ายแล้วก็ขี้ที่มันเลอะมันเอาไปล้างน้ำไม่ได้ ราคามันก็ตกแล้ว ไข่แบบนี้มันก็เก็บได้ไม่นาน” (A03 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2566)

การตัดสินใจซื้อหรือใช้อาหารเลี้ยงเปิดแบบผสมเอง จากข้อดีของอาหารเลี้ยงเปิดแบบผสม เองดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปผลของการตัดสินใจซื้อหรือใช้อาหารเปิดของผู้ประกอบการ ฟาร์มเปิดไข่ จากเหตุผลหลักที่ว่า ต้นทุนต่ำ ควบคุมวัตถุประสงค์ได้ดี สภาพซากเป็ดปกติ เปอร์เซ็นต์ไข่ เสถียร ดูแลพันธุ์สัตว์ง่าย ปรับเปลี่ยนสูตรอาหารได้ ให้อาหารได้ง่าย ดังคำให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“นอกจากพวกราคาอาหารที่ถูกกว่าแล้วนะ และก็ยังสามารถที่จะปรับเปลี่ยนสูตรอาหาร ตามสภาพการกินอยู่ของเป็ดได้ง่ายกว่า” (A03 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2566)

“อีกเรื่องคือเวลาที่สัตว์ป่วยการจะให้ยาถ้าใช้อาหารแบบผสมเองเราสามารถให้ยาได้ ทันเวลา เพราะถ้าเราไปซื้ออาหารแบบสำเร็จรูปมาใช้เราไม่สามารถที่จะใส่ยาลงไปให้อาหารได้

เพราะยาบางอย่างฉีดที่ตัวเปิดไม่ได้ ต้องให้ทางอาหารเท่านั้น แต่ถ้าเราใช้ยาแบบสำเร็จรูปยาพวกนี้เราก็ต้องเอาไปผสมในน้ำแทนแต่ให้ทางน้ำจะยุ่งยากในการจัดการมากกว่าและจะสิ้นเปลืองกว่า รวมถึงการเลี้ยงด้วยอาหารแบบผสมเองใน 1 เล้าเนี่ยเราจะสามารถเลี้ยงเปิดได้ประมาณเยอะกว่าในพื้นที่เท่าๆ กัน” (A01 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2566)

“ถ้าเล้าหนึ่งขนาดมาตรฐานที่เลี้ยงด้วยอาหารแบบผสมเองสมมติเลี้ยงได้ 6,000 ตัว แต่ถ้าเป็นเลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูปอาจเลี้ยงได้แค่ 4,500 - 5,000 ตัวก็ถือว่าเยอะแล้ว การเลี้ยงอาหารแบบผสมเองเลยเลี้ยงได้ปริมาณที่มากกว่าเมื่อมีพื้นที่จำกัด” (A04 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2566)

“อาหารแบบผสมเองเปอร์เซ็นต์ไข่ที่ได้ค่อนข้างจะเสถียรกว่า เพราะเราสามารถที่จะควบคุมวัตถุดิบและปรับคุณค่าทางอาหารที่เหมาะสมกับเปิดได้ในช่วงเวลาต่างๆตามความเหมาะสม รวมทั้งที่ว่าในแต่ละรอบที่จะปลดเปิดแก่ออกสภาพของเปิดจะดีกว่าเมื่อเทียบกับการเลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูป ทำให้หากคนรับซื้อได้ง่ายกว่าราคาที่ดีกว่า” (A02 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2566)

ส่วนที่ 3 การบริหารจัดการต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดไข่

ข้อมูลแสดงแนวทางในการบริหารจัดการต้นทุนสำหรับการเลี้ยงเปิดไข่ด้วยอาหารแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ ให้เกิดความคุ้มค่าและมีผลกำไรที่ดีในการดำเนินกิจการตามแนวคิดกระบวนการตัดสินใจซื้อ (Kotler & Keller, 2012) ในส่วนของพฤติกรรมภายหลังการซื้อหรือการใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่ จากการศึกษาถึงแนวทางการบริหารจัดการฟาร์มเปิดไข่โดยการเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยง พบว่า ผู้ประกอบการมีแนวทางในการเลี้ยงเปิดไข่ ดังนี้

ตารางที่ 4 แนวทางการบริหารจัดการฟาร์มเปิดไข่ที่ใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยง

ต้นทุนการบริหารจัดการฟาร์มเปิดไข่	ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการต้นทุนอาหารแบบผสมเอง
วัตถุดิบ	ซื้อวัตถุดิบดีในราคาต่ำ มีแหล่งซื้อประจำ เช็คราคาวัตถุดิบ
การเลี้ยงดู	เลี้ยงปริมาณมากเพื่อมีอำนาจต่อรอง คัดเปิดที่ไม่ไข่ออก แยกเปิดป่วยออก

ต้นทุนการบริหารจัดการ ฟาร์มเป็ดไข่	ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการต้นทุนอาหารแบบผสมเอง
สูตรอาหาร	เลี้ยงตามสูตรมาตรฐาน ปรับสูตรตามสภาพจริง
การบริหาร	ติดตามเปอร์เซ็นต์ไข่ ตรวจสอบดูแลผลผลิตให้ดี ตรวจฟาร์ม/โรงเรือนบ่อยๆ แก้ปัญหาทันที ควบคุมคนงานให้อาหาร ควบคุมการคัดไข่

จากตารางที่ 4 แนวทางการบริหารจัดการฟาร์มเป็ดไข่ที่ใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงพบว่าผู้ประกอบการเกิดความพึงพอใจในการเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ เพราะวัตถุดิบดีในราคาต่ำ มีแหล่งซื้อประจำ เชื้อราควาวัตถุดิบ เลี้ยงปริมาณมากเพื่อมีอำนาจต่อรอง คัดเป็ดที่ไม่ไข่ออก แยกเป็ดป่วยออก เลี้ยงตามสูตรมาตรฐาน ปรับสูตรตามสภาพจริง ติดตามเปอร์เซ็นต์ไข่ ตรวจสอบดูแลผลผลิตให้ดี ตรวจฟาร์ม/โรงเรือนบ่อยๆ แก้ปัญหาทันที ควบคุมคนงานให้อาหาร ควบคุมการคัดไข่ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบประเด็นสำคัญของการใช้อาหารเป็ดแบบผสมเอง คือ การปรับสูตรอาหารแบบผสมเองในช่วงเวลาต่างๆ ซึ่งเป็นประสบการณ์หรือภูมิปัญญาของผู้ประกอบการเลี้ยงเป็ดไข่ที่ไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ส่งผลให้เป็ดไข่ออกไข่อย่างสม่ำเสมอและมีขนาดไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ผู้ประกอบการที่เลี้ยงเป็ดไข่ที่ใช้อาหารสำเร็จจะพบกับปัญหาในเรื่องของปริมาณผลผลิตของไข่เป็ดที่ไม่สม่ำเสมอและขนาดที่แตกต่างกัน ดังคำให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ก็ต้องหาแล้วก็มีแหล่งซื้อวัตถุดิบประจำที่ราคาไม่แพงแล้วก็คุณภาพดีใช้งานได้จริง” (A02 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2566)

“ต้องดูแลผลผลิตให้ดี ต้องใช้ประสบการณ์และพยายามหาซื้อวัตถุดิบที่ดีในราคาต่ำ...ถ้าเลี้ยงในปริมาณที่มากหน่อยเราซื้อวัตถุดิบเป็นคันรถเราก็จะสามารถต่อรองราคาวัตถุดิบได้บ้าง รวมถึงต้องดูเปอร์เซ็นต์ไข่ของแต่ละเล้าทุกวันถ้าเปอร์เซ็นต์เริ่มตกก็ต้องดูองค์ประกอบว่าสาเหตุมาจากอะไร” (A01 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2566)

“แล้วก็ต้องหมั่นเข้าไปตรวจเล้าตรวจโรงเรือนบ่อยๆ อย่าปล่อยให้คนงานดูอย่างเดียว เพราะบางทีคนงานบางคนก็เกียจ ยกตัวอย่างก็เช่น ปกติแล้วเวลาให้อาหารมันจะเป็นรางอาหาร

ขาวๆ ถ้าคนงานไม่เกลี่ยปริมาณอาหารให้พอๆกัน เเททั้งไว้เป็นกระจุกบางที่เปิดอีกฝั่งเค้าไม่ได้เดินมากิน เปิดก็จะพอมไม่สมบูรณ์สำหรับการออกไปได้” (A02 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2566)

“การเลี้ยงก็เลี้ยงตามสูตรมาตรฐานเลยเพราะมันจะมีหลักการอยู่ว่าต้องปลาปนเท่าไร กากถั่วเท่าไร ปลาขี้ขาวเท่าไร ราหยาบเท่าไร แล้วก็มีการปรับเปลี่ยนสูตรอาหารตามสภาพการกินอาหารจริงของเป็ดในแต่ละช่วงเขา เพื่อให้เป็ดกินได้เปอร์เซ็นต์ไข่จะได้ไม่ตกและค่อนข้างเสถียร คอยหมั่นดูเปอร์เซ็นต์ไข่อย่างสม่ำเสมอเพราะเปอร์เซ็นต์ไข่มีผลต่อกำไรในการดำเนินกิจการอย่างมาก หรือถ้าเปอร์เซ็นต์ไข่ตกอาจมีเปิดที่ป่วยหรือไม่ไข่ปะปนให้ดึงออกมาแยกไว้ต่างหาก แล้วก็ต้องเข้าไปดูแลและจัดการอย่างรวดเร็วเพราะมันส่งผลต่อรายได้ของเรา” (A03 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2566)

“นอกจากดูพวกคนงานที่มีหน้าที่เลี้ยงแล้วก็ต้องมาดูคนงานที่คัดไข่ด้วยว่าเค้าชั่งน้ำหนักตรงตามสเปกิริเปล่า เช่น ไข่กลางน้ำหนักก็ประมาณ 21 กิโล/10แผง ถ้าคนงานคัดไข่ชั่งไม่ชั่งแล้วน้ำหนักมันเกินไปเป็น 22-23 กิโล แสดงว่ามีไข่ขนาดใหญ่ปนไปเยอะมันก็ส่งผลต่อกำไรของเราเหมือนกัน” (A04 นามสมมติ, สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2566)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อศึกษาหาเหตุผลของการตัดสินใจเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี โดยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ ที่ใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่และประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ที่มีลักษณะโรงเรือนขนาดกลางขึ้นไป โดยมีการเลี้ยงเปิดไข่มากกว่า 5,000 ตัว จำนวนทั้งสิ้น 4 ราย ในเขตพื้นที่อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลของการตัดสินใจเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเอง เพื่อนำไปวิเคราะห์และหาข้อสรุป ซึ่งผู้วิจัยจะสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการทั้ง 4 ราย พบว่าผู้ประกอบการมีความคิดเห็น และเหตุผลในการตัดสินใจเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการดำเนินธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ พบว่าผู้ประกอบการทั้ง 4 ราย ประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่มาเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 20 ปี และมีจำนวนเปิดไข่ที่เลี้ยงอยู่ในระบบค่อนข้างมาก รวมถึงความคิดเห็นของผู้ประกอบการว่าสิ่งใดสำคัญที่สุดในการประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่กล่าวคือในส่วนของการตระหนักถึงความสำคัญ ผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่มองว่า การบริหารจัดการฟาร์มเปิดไข่ การดูแลสัตว์ปีก และอาหารสัตว์เป็นสิ่งสำคัญ รวมถึงการตลาด ที่ดินที่ใช้ในการดำเนินกิจการ ต้นทุนการผลิต ราคาขาย และราคาพันธุ์สัตว์มีความสำคัญต่อการดำเนินกิจการ

ส่วนที่ 2 เหตุผลในการตัดสินใจเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่ ความคิดเห็นของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ ที่มีต่ออาหารเปิดแบบสำเร็จรูปและแบบผสมเอง กล่าวคือในส่วนของการแสวงหาข้อมูล และการประเมินทางเลือก จากการที่ผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ตระหนักถึงปัญหาในเรื่องของค่าใช้จ่ายที่เกิดจากค่าอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดไข่เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตไข่เปิดที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งค่าอาหารถือเป็นค่าใช้จ่ายที่มากที่สุดในการดำเนินกิจการ ผู้ประกอบการได้มีการให้ข้อมูลถึงอาหารทั้ง 2 ประเภท ดังนี้

อาหารแบบผสมเอง ข้อดีคือ ต้นทุนต่ำ ควบคุมวัตถุดิบได้ดี สภาพซากเปิดปลดดี เปอร์เซ็นต์ไข่เสถียร คุณภาพรัฐดี ง่าย ปรับเปลี่ยนสูตรอาหารได้ ให้ยาได้ง่ายกว่า และสามารถเลี้ยงเปิดได้จำนวนเยอะกว่า แต่ข้อเสียคือ ขั้นตอนในการเลี้ยงเยอะกว่า ต้องหาแหล่งวัตถุดิบที่ดี และอาหารเน่าเสียได้ง่ายกว่า

อาหารแบบสำเร็จรูป ข้อดีคือ ไม่ต้องมีความสามารถในการควบคุมวัตถุดิบ ไม่ต้องผสมน้ำ เก็บได้นานกว่า เน่าเสียได้ยากกว่า และใช้เลี้ยงเปิดไข่ได้ง่ายกว่า แต่ข้อเสียคือ ราคาสูงกว่า เปอร์เซ็นต์ไข่สวิงง่ายกว่า ขนาดไข่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ ปรับเปลี่ยนสูตรไม่ได้ ไข่และไข่ได้ง่าย และเลี้ยงเปิดได้น้อยกว่า

นอกจากนี้ เหตุผลของการตัดสินใจซื้อหรือใช้อาหารเลี้ยงเปิดแบบผสมเอง จากข้อดีของอาหารเลี้ยงเปิดแบบผสมเองที่ได้จากการแสวงหาข้อมูลและประเมินทางเลือกข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ตัดสินใจเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่ จากเหตุผลหลักที่ว่า ต้นทุนต่ำ ควบคุมวัตถุดิบได้ดี เปอร์เซ็นต์ไข่เสถียร คุณภาพรัฐดี ง่าย ปรับเปลี่ยนสูตรอาหารได้ และให้ยาได้ง่าย

ส่วนที่ 3 การบริหารจัดการต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดไข่ แนวทางในการบริหารจัดการต้นทุนสำหรับการเลี้ยงเปิดไข่ด้วยอาหารแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ ให้เกิดความคุ้มค่าและมีผลกำไรที่ดีในการดำเนินการ กล่าวคือ พฤติกรรมภายหลังการซื้อหรือการใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่ จากการศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการฟาร์มเปิดไข่ที่เลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยง พบว่า ต้องซื้อวัตถุดิบที่ดีในราคาต่ำ มีแหล่งซื้อประจำ หมั่นเช็คราคาวัตถุดิบ เลี้ยงเปิดในปริมาณมากเพื่ออำนาจต่อรอง กัดเปิดที่ไม่ไข่ออก แยกเปิดป่วยออก เลี้ยงอาหารตามสูตรมาตรฐาน ปรับสูตรอาหารตามสภาพจริง ติดตามเปอร์เซ็นต์ไข่ ตรวจสอบดูแลผลผลิตให้ดี ตรวจฟาร์ม/โรงเรือนบ่อยๆ แก้ปัญหาทันที ควบคุมคนงานที่ให้อาหาร และควบคุมการกัดไข่เปิด

5.2 อภิปรายผล

การประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ ค่าอาหารถือเป็นค่าใช้จ่ายที่มากที่สุด คิดเป็นประมาณร้อยละ 70 ของต้นทุนทั้งหมดในการดำเนินธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์, 2549 และ Naik, Swain & Beura, 2022) โดยในปัจจุบันอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดไข่มีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ อาหารแบบผสมเองและอาหารแบบสำเร็จรูป โดยหากเปรียบเทียบราคาวัตถุดิบอาหารแบบผสมเองจะมีราคาที่ถูกลงกว่าอาหารแบบสำเร็จรูป แต่ขั้นตอนในเตรียมอาหารเปิดมีความยุ่งยากกว่าด้วยกระบวนการและขั้นตอนในการเตรียมอีกทั้งมีค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อ

พิจารณาจากหลายด้านๆ กลับพบว่า การเลี้ยงเป็ดไข่ด้วยอาหารแบบผสมเอง หรืออาหารสำเร็จรูป ค่าใช้จ่ายโดยรวมก็ไม่ได้มีความแตกต่างกันมากนัก ผู้วิจัยในฐานะที่จะเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ ในธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ มีแนวคิดต้องการพัฒนาปรับเปลี่ยนอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่ให้มีความทันสมัย และต้องการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว

จากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูล ผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในเขตพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง พบว่า มีผู้ประกอบการรายใหญ่หลายรายยังคงเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่อยู่ เมื่อทำการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 4 ราย พบว่าประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่มาเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 20 ปี และมีจำนวนเป็ดไข่ที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันจำนวนมากกว่า 5,000 ตัวทุกราย จึงกล่าวได้ว่ามีประสบการณ์ ความรู้ และมีความเชี่ยวชาญในการประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ค่อนข้างสูง โดยผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ทุกรายตระหนักถึงปัญหาในเรื่องของค่าใช้จ่ายที่เกิดจากค่าอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่ที่มีราคาค่อนข้างสูง รวมถึงอาหารที่นำมาเลี้ยงเป็ดไข่จะต้องมีคุณภาพดี ราคาเหมาะสม สามารถทำให้เป็ดออกไข่ดีและมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัญฐศศิ นิลนรศรี, (2561) ที่กล่าวว่า การประกอบธุรกิจฟาร์มเลี้ยงเป็ดไข่ ต้นทุนราคาอาหารสัตว์เป็นปัญหาและเป็นอุปสรรคในการเลี้ยงเป็ดไข่ เนื่องจากราคาอาหารที่สูงและเป็ดไข่ยังต้องได้รับสารอาหารที่เหมาะสมจึงจะส่งผลให้เป็ดออกผลผลิตไข่เป็นที่ต้องการของตลาด นอกจากนี้ปัญหาราคาอาหารสัตว์ที่ค่อนข้างสูงแล้วยังพบเจอปัญหาคือในช่วงอากาศร้อนเป็ดจะกินได้น้อยลง ผู้ประกอบการจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนวัตถุดิบเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการกินจริงของเป็ด และอีกประการหนึ่ง การเลือกใช้วัตถุดิบท้องถิ่นเพื่อมาผลิตเป็นอาหารสำเร็จรูปจะช่วยลดต้นทุน และสามารถควบคุมการเลือกใช้วัตถุดิบหรือปรับเปลี่ยนสูตรอาหารได้ง่ายในช่วงที่วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตมีราคาสูงหรือขาดแคลน จะเห็นได้ว่า การเลือกใช้อาหารแบบผสมเองผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ไม่มีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการมากกว่าการใช้อาหารแบบสำเร็จรูปในการเลี้ยง (Afandi, Hratono, & Djunaidi, 2019 & Naik, Swain, & Beura, 2022)

นอกจากนี้ การศึกษาวิจัยยังพบเหตุผลที่ผู้ประกอบการเลือกใช้อาหารแบบผสมเอง คือ ต้นทุนราคาอาหารต่ำกว่าอาหารแบบสำเร็จรูป สามารถควบคุมวัตถุดิบที่นำมาเป็นส่วนผสมได้ง่าย และตรงกับความต้องการมากกว่า และเมื่อเปิดถึงช่วงที่ต้องปลดสภาพซากเป็ดปลดจะรูปร่างดีว่าการใช้อาหารแบบสำเร็จรูปในการเลี้ยง อีกทั้งจากการติดตามผลผลิตพบว่าเปอร์เซ็นต์ไข่เสถียรกว่า เพราะสามารถปรับเปลี่ยนสูตรอาหารได้ตามสภาพการกินจริงของเป็ดในแต่ละช่วง ทำให้เป็ดออกไข่ได้อย่างสม่ำเสมอ การดูแลพันธุ์สัตว์ก็ง่ายกว่าเนื่องจากสามารถให้ยาได้ง่ายโดยผสมลงไป อาหารทำให้สามารถแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และสามารถเลี้ยงเป็ดได้จำนวนเยอะกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้อาหารแบบสำเร็จรูปในการเลี้ยง เนื่องจากอาหารแบบผสมเองมีส่วนผสมที่

หลากหลายทั้งโปรตีนที่ได้จากสัตว์ หรือไฟเบอร์ที่ได้จากพืชชนิดต่างๆ ตามแต่ละท้องถิ่น ทำให้มูลที่ขับถ่ายออกมาจะไม่ค่อยเหลวมากและกลิ่นไม่แรงมาก ต่างจากการเลี้ยงด้วยอาหารแบบสำเร็จรูปที่มูลของเป็ดจะค่อนข้างเหลวและมีกลิ่นที่แรงกว่า ทำให้การเลี้ยงเป็ดด้วยอาหารแบบผสมเองสามารถรองรับจำนวนเป็ดไข่ได้มากกว่า เพราะแก๊สที่เกิดจากมูลสัตว์บริเวณ โรงเรือนหากมีกลิ่นแรงและคุณภาพแวดล้อมเช่นนี้จะทำให้เป็ดเครียด และส่งผลกระทบต่ออาการออกไข่หรืออาการป่วยของเป็ดได้ (สุภารัตน์ วิเชียรสาร 2561 และมนธิดา มรรคคี 2560) อย่างไรก็ตาม ปัญหาดังกล่าวจะทำให้เป็ดผลัดขนและไม่ออกไข่ และต้องใช้เวลาประมาณ 20-25 วันกว่าเป็ดจะออกไข่ เช่นเดิม หรือกรณีที่พบว่าเป็ดป่วยก็จะต้องแยกเป็ดที่ป่วยออก พร้อมทั้งอาจพิจารณาผสมยาลงไป ในอาหารเพื่อเป็นการหยุดยั้งอาการป่วยของเป็ดที่จะส่งผลกระทบต่อผลผลิต (มนธิดา มรรคคี 2560)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ กล่าวคือ ความรู้ที่มีและประสบการณ์ของผู้ประกอบการในการเลี้ยงเป็ดไข่ที่สังเกตเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของเป็ดไข่และทำการปรับสูตรอาหารให้เข้ากับเป็ดไข่ในช่วงนั้นได้ ประกอบกับการที่มีแหล่งซื้อวัตถุดิบประจำที่เชื่อถือได้ มีคุณภาพดีในราคาที่ต่ำและหากสั่งในปริมาณมากราคาต่อหน่วยจะถูกลง จากบทสรุปข้างต้นผู้วิจัยมองว่าเหตุผลที่ผู้ประกอบการเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่เพราะต้นทุนค่าอาหารที่ถูกกว่าเมื่อสั่งในปริมาณมาก ต้องการความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการสามารถปรับเปลี่ยนแผนได้ตามสถานการณ์ และนอกจากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมองว่าผู้ประกอบการมีองค์ความรู้และประสบการณ์การใช้อาหารแบบผสมเองมาตั้งแต่รุ่นพ่อรุ่นแม่มีความเคยชิน รู้วิธีการเลี้ยง และมั่นใจถึงผลลัพธ์ในการเลือกใช้อาหารแบบผสมเอง

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ประกอบการเหตุผลประการหนึ่งของการตัดสินใจเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี คืออาหารแบบผสมเองสามารถปรับเปลี่ยนสูตรได้ตามสภาพการกินจริงของเป็ดในแต่ละช่วงได้ง่ายกว่า กล่าวคือในช่วงที่อากาศร้อนเป็ดจะกินอาหารได้น้อยลง จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนส่วนผสมในสูตรอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่ให้เหมาะสมกับการกินของเป็ดในช่วงนั้นๆ แต่เนื่องจากการใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่นั่นจะมีขั้นตอนที่ยากกว่าการใช้อาหารแบบสำเร็จรูป แต่หากในช่วงที่อากาศไม่ร้อนมากอย่างในฤดูหนาวอาจสลับเปลี่ยนมาเลือกใช้อาหารแบบสำเร็จรูปในการเลี้ยงแทนเป็นช่วงๆ เพื่อลดขั้นตอนในการดำเนินงานลง

2. จากการศึกษาพบว่า การประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ มีการใช้แรงงานค่อนข้างมาก ทั้งในส่วนของการขนถ่ายอาหาร ขั้นตอนการนำไปเลี้ยง หรือขั้นตอนของการคัดไข่ โดยพฤติกรรม การเลี้ยง การเอาใจใส่ของพนักงานมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อผลผลิตและผลประกอบการของกิจการ จึงควรมีการอบรมพนักงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งมีการจัดแบ่งพื้นที่การรับผิดชอบของพนักงานทีละคนอย่างชัดเจน เพราะหากเกิดปัญหาใดขึ้นจะได้สามารถตามหาต้นตอของปัญหาและสามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาหาเหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ ดังนั้นควรจะมีการศึกษาสายพันธุ์ของเป็ดไข่ว่ามีผลต่อการที่จะเลือกใช้อาหารแบบผสมเองหรืออาหารแบบสำเร็จรูปในการเลี้ยงหรือไม่ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้มีแนวทางในการดำเนินธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่

2. การศึกษาหาเหตุผลของการเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ ในงานวิจัยนี้ ใช้การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในเขตพื้นที่ อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจใช้การศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในเขตพื้นที่อื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อหาเหตุผลในการเลือกใช้อาหารแบบผสมเองของผู้ประกอบการที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อมาเป็นแนวทางสำหรับประกอบการตัดสินใจเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ของผู้ประกอบการรายใหม่ที่สนใจลงทุนประกอบกิจการฟาร์มเป็ดไข่ต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2559). คู่มือเลี้ยงเป็ด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2559). ต้นทุนการผลิตและวิธีการลดต้นทุนการผลิต. สืบค้น 30 สิงหาคม 2565. จาก <https://bsc.dip.go.th/th/category/sale-marketing/sm-productioncost>.

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2560). การคำนวณต้นทุนการผลิตแบบง่าย. สืบค้น 29 สิงหาคม 2565. จาก <https://bsc.dip.go.th/th/category/account2/fs-productcost>.

กชวรรณ เวชชพิทักษ์. (2562). กลยุทธ์การตลาด 5A และการตัดสินใจซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภค. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). นครปฐม: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นจาก <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2867/1/61602332.pdf>

เกียรติคุณ จินตวร, สมศักดิ์ ตันตาศินี, ประสงค์ อุทัย และสมบัติ ทิฆมทรัพย์. (2563). ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนปลูกบัวของเกษตรกรในจังหวัดชลบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 4(1), 13-24. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/husojournalpnrui/issue/view/16759>

ขวัญชัย เนตรน้อย และ พิพัฒน์ เพชรรัตน์. (2563). การเพิ่มมูลค่าการผลิตเปิดโล่งตลอดโซ่อุปทานในจังหวัดสุพรรณบุรี. (รายงานทางวิชาการ). นครปฐม: สำนักงานปศุสัตว์เขต 7. สืบค้นจาก https://region7.dld.go.th/webnew/images/region7-2563/Yuttasat/vichakan63/Duck_Production.pdf

จันทิมา โกดี, รัชฎาภรณ์ จันทร์อินทร์. (2563). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์: กรณีศึกษาเสมียนฟาร์มโคนม ตำบลหนองจิก อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย. วารสารวิทยาการจัดการ, 2(1), 80-88. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmspsru/issue/view/16609>

จำเนียร จวงตระกูล. (2553). การวิจัยเชิงคุณภาพ: เครื่องมือสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ: ศูนย์กฎหมายธุรกิจอินเตอร์เนชันแนล.

จำเนียร จวงตระกูล และคณะ. (2564). ทางเลือกใหม่ในการสร้างแนวการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ. วารสารวิชาการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 8(2), 1-16. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/mmr/issue/view/17084>

- ชาย โพธิ์สีดา. (2554). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นแอนด์พับลิชชิง.
- ฐานันดร ปรีดากัญญารัตน์.(2560). การวิเคราะห์ต้นทุน. วารสารราชชมงคลล้านนา, 5(2), 77-91.
- ณัฐศศิ นิลนรศรี. (2561). รูปแบบและกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจฟาร์มเลี้ยงเป็ดไข่ในเขตอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทวีศักดิ์ บุญกมล. (2560). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนปลูกข้าวพันธุ์ กข 31 ของเกษตรกร ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- เทศบาลตำบลพานทอง. (2564). ข้อมูลทั่วไป อำเภอพานทอง. สืบค้น 21 ธันวาคม 2565. จาก <http://www.phanthongcity.go.th/index.php>.
- บริษัท ซีพีเอฟ ประเทศไทย จำกัด. (2556). คู่มือการเลี้ยงเป็ดไข่ ซีพี ซูเปอร์. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมการตลาด และลูกค้าสัมพันธ์.
- บริษัทกู๊ดไทยฟีด. (2561). อาหารเป็ดสำเร็จรูป. สืบค้น 16 สิงหาคม 2565. จาก <https://www.goodthaifeed.com/>.
- บริษัทที.อาร์.สยามภัณฑ์ จำกัด. (2559). ความสำคัญของการบัญชีต้นทุน. สืบค้น 30 สิงหาคม 2565. จาก <https://www.trcloud.co/tips-item.php?id=5&title>.
- เบญจมาศ แซ่เฮ้ง. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสุกรพันธุ์ของเกษตรกรในจังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต).นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปศุศาสตร์ นิวส์. (2564). อาหารสำเร็จรูป VS อาหารผสมเอง อย่างไรหนตอบโจทย์ชาวปศุสัตว์. สืบค้น 19 สิงหาคม 2565. จาก <https://pasusart.com/%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%AB%>.
- พงศ์ศิริภพ ทองศิริวิสุรเกตุ. (2559). การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนการปลูกข้าวของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี. (รายงานการวิจัย). นครปฐม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- มนธิดา มรรคคี. (2560). ความเป็นไปได้ในการเลี้ยงและส่งเสริมเป็ดไข่ไล่ทุ่งในประเทศไทย. สืบค้น 25 สิงหาคม 2565. จาก <http://www.agri.ubu.ac.th/mis/seminar/preview.php?id=168&department=D3>.
- เรวัตตะ พินิจไพฑูรย์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อเคมีเกษตรของเกษตรกร อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). ชลบุรี: วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานพัฒนาอาหารสัตว์. (2560). ความต้องการโภชนะของเป็ดไข่. สืบค้น 25 สิงหาคม 2565. จาก

http://nutrition.dld.go.th/Nutrition_Knowledge/index_requirement.htm.

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์. (2554). หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการ

ปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มเป็ดไข่. สืบค้น 25 สิงหาคม 2565. จาก

<http://certify.dld.go.th/certify/index.php/th/>.

สำนักพัฒนาอาหารสัตว์. (2549). อาหารสัตว์และความต้องการโภชนะของสัตว์. สืบค้น 27 สิงหาคม

2565. จาก <https://nutrition.dld.go.th/nutrition/index.php/2017-09-26-01-39-06>.

สุภรัตน์ วิเชียรสาร. (2561). การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารสำหรับสุกรของผู้ประกอบการ

เลี้ยงสุกรรายอิสระในพื้นที่เขต 7 ของประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ).

นครปฐม: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นจาก <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2058/1/60602335.pdf>

โสภณ บุญล้ำ. (2557). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้รำข้าวสาลี

ในอาหารเป็ดไข่. วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่, 6(5), 5-22. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/abcjournal/issue/view/8769>

อนรรักษ์ ทองสุโขวงศ์. (2559). การบัญชีต้นทุน (Cost accounting). กรุงเทพฯ: บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น.

Afandi, R., Hratono, B. & Djunaidi, I. (2019). The analysis of production costs of laying hen farms

using semi self-mixing and total self-mixing feeds in Blitar Regency, East Java. *Tropical*

Animal Science Journal, 43(1), 70-76. DOI: <https://doi.org/10.5398/tasj.2020.43.1.70>

Available online at <http://journal.ipb.ac.id/index.php/tasj>.

Colaizzi P. (1978). Psychological research as the Phenomenologist views it. In *Existential –*

Phenomenological Alternatives for Psychology (Valle R. & King M. eds), Oxford

University Press, London.

Kotler, P., & Keller, K. L. (2012). *Marketing management* (14th ed.). New Jersey: Pearson Prentice

Hall.

Naik, K. P., Swain, K. B., & Beura, K. C. (2022). Duck production in India. *Indian Journal of*

Animal Sciences, 92(8), 917-926. Retrieved from <https://doi.org/10.56093/ijans.v92i8.118712>

Schiffman, L.G., & Kanuk, L.L. (2010). *Consumer behavior* (10th ed.). Upper Saddle River, New

Jersey: Prentice-Hall.

Thirumalaisamy, G., Muralidharan, J., Senthilkumar, S., Sayee, H, R., & Priyadharsini, M. (2019)
Cost-effective feeding of poultry. International Journal of Science Environment, 5(6), 3997-
4005. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/335054995_COST-EFFECTIVE_FEEDING_OF_POULTRY.

ภาคผนวก

การวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการสัมภาษณ์

คำถามการวิจัย	วัตถุประสงค์การวิจัย	การทบทวนวรรณกรรม	ข้อมูลที่ต้องการ
เหตุผลใดที่ทำให้ผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่เลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่แทนการใช้อาหารแบบสำเร็จรูป	เพื่อศึกษาหาเหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี	- แนวคิดทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจซื้อ - แนวคิดทฤษฎีดั้งเดิมและต้นทุนการผลิต	เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

คำถามที่จะถาม		
1. ข้อมูลทั่วไปในการประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่	1. คำถามเกี่ยวกับประสบการณ์หรือพฤติกรรม	ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันท่านประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่มาเป็นระยะเวลาานเท่าใด
	2. คำถามเกี่ยวกับความเห็นหรือค่านิยม	ท่านมีความคิดเห็นว่าสิ่งใดที่สำคัญที่สุดในการประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่ และเพราะเหตุใด
	4. คำถามเกี่ยวกับความรู้ข้อเท็จจริง	ปัจจุบันท่านมีพื้นที่รวมถึงจำนวนเปิดไข่ที่เลี้ยงอยู่ประมาณเท่าใด ปัจจุบันท่านมีการจ้างคนงานจำนวนเท่าใด
2. การตัดสินใจเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่	1. คำถามเกี่ยวกับประสบการณ์หรือพฤติกรรม	ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันท่านประกอบธุรกิจฟาร์มเปิดไข่มาเป็นระยะเวลาานเท่าใด
	2. คำถามเกี่ยวกับความเห็นหรือค่านิยม	ท่านคิดว่าอาหารแบบผสมเองและอาหารแบบสำเร็จรูปที่ใช้ในการเลี้ยงเปิดไข่มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

		ท่านคิดว่าส่วนผสมใดในอาหารเปิดแบบผสมเองเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของไข่เป็ดมากที่สุดและเพราะเหตุใด
	4. คำถามเกี่ยวกับความรู้ข้อเท็จจริง	จากการที่ท่านเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ท่านพบว่า มีข้อดีอย่างไรบ้าง
3. การบริหารจัดการต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่	1. คำถามเกี่ยวกับประสบการณ์หรือพฤติกรรม	จากประสบการณ์ที่ท่านใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ ท่านคิดว่าผลผลิตที่ได้เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายแล้วมีความคุ้มค่าหรือไม่อย่างไร
	2. คำถามเกี่ยวกับความเห็นหรือคำนิยาม	ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อแนวทางการเลี้ยงเป็ดไข่ด้วยอาหารแบบผสมเองให้ได้กำไรอย่างไร
	4. คำถามเกี่ยวกับความรู้ข้อเท็จจริง	จากการที่ท่านเลี้ยงเป็ดไข่ด้วยอาหารแบบผสมเอง ท่านใช้วิธีการใดในการจัดการที่จะสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายได้บ้าง

คำถามเลือกไข่		เหตุผลที่เลือกไข่	
1. ข้อมูลทั่วไปของการประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่	คำถามที่จำเป็น	ปัจจุบันท่านประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่มาเป็นระยะเวลา นานเท่าใด และมีจำนวนเป็ดไข่ที่เลี้ยงอยู่ประมาณเท่าใด	ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงสภาพปัจจุบันในการประกอบธุรกิจของผู้ให้ข้อมูล
	คำถามสำรอง	ปัจจุบันท่านมีปริมาณผลผลิตต่อวันเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณเท่าใด	ทำให้ทราบถึงปริมาณการเลี้ยงเป็ดไข่ของผู้ให้ข้อมูล

	คำถามเพื่อเลือก	ท่านมีความคิดเห็นว่ามีสิ่งใดที่สำคัญที่สุดในการประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ และเพราะเหตุใด	ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงความคิดเห็นในการประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ของผู้ให้ข้อมูล
	คำถามแทรก	ท่านเริ่มเข้าสู่อาชีพประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ได้อย่างไร	ใช้วิธีการพูดคุยเรื่องทั่วไปก่อนแล้วจึงค่อยถามคำถาม
2. การตัดสินใจเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่	คำถามที่จำเป็น	ท่านคิดว่าอาหารแบบผสมเองและอาหารแบบสำเร็จรูปที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่ มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันอย่างไรบ้าง	ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่ทั้ง 2 ประเภท
	คำถามสำรอง	จากการที่ท่านเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ ท่านพบว่ามีข้อดีอย่างไรบ้าง	ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงมุมมองที่ผู้ประกอบการมีต่อการใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่
	คำถามเพื่อเลือก	ท่านคิดว่าอาหารเลี้ยงเป็ดไข่ที่ดีจะต้องทำให้ผลผลิตที่ได้เป็นเช่นไร	ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงตัวชี้วัดคุณภาพของผลผลิตที่ได้จากการใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่
	คำถามแทรก	อาหารแบบผสมเองที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่โดยส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบอะไรเป็นส่วนประกอบบ้าง	เป็นคำถามที่ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงภาพรวมของอาหารแบบผสมเองที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่
3. การบริหารจัดการ	คำถามที่จำเป็น	ท่านมีแนวทางการเลี้ยงเป็ดไข่ด้วยอาหารแบบผสมเองให้ได้กำไรอย่างไร	ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงแนวทางในการประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ให้ได้กำไรของผู้ให้ข้อมูล

ต้นทุนที่ใช้ ในการเลี้ยง เป็ดไข่	คำถามสำรวจ	ท่านคิดว่าวัตถุดิบที่ท่านใช้ใน อาหารแบบผสมเองมีต้นทุนที่ สูงหรือไม่ และท่านมีการจัดการ อย่างไร	ทำให้ทราบถึงความสำคัญของ ต้นทุนและการจัดการกับต้นทุน ค่าอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่
	คำถามเพื่อเลือก	ท่านคิดว่าผลผลิตที่ได้จากการ เลี้ยงเป็ดไข่ด้วยอาหารแบบผสม เองมีความคุ้มค่าหรือไม่ อย่างไร	ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของ ผู้ประกอบการในเรื่องของความ คุ้มค่า ที่มีต่อการเลือกใช้อาหาร แบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่
		ท่านคิดว่าการเลี้ยงเป็ดไข่ด้วย อาหารแบบผสมเองประกอบไป ด้วยค่าใช้จ่ายที่สำคัญ และ ค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้แก่ ค่าจ่ายใดบ้าง และเฉลี่ยอยู่ที่ ประมาณเท่าใด	ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงภาพรวมของ ค่าใช้จ่ายหากใช้อาหารแบบผสม เองในการเลี้ยงเป็ดไข่
	คำถามแทรก	ท่านคิดว่าการควบคุมต้นทุนให้ เหมาะสมกับวิธีการเลี้ยงเป็ดไข่ ด้วยอาหารแบบผสมเองมีความ ยากหรือง่าย อย่างไร	ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงมุมมองและ แนวทางในการควบคุมต้นทุนของ ผู้ให้ข้อมูล

แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาวิจัย
เรื่อง เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ใน
อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

รหัสผู้ให้สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น.ถึง.....น.

คำชี้แจง

ด้วยนางสาววรินทร์ธร ธาดานุกุลวัฒนา นิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีการนำแนวคิดทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค และแนวคิดทฤษฎีต้นทุนและต้นทุนการผลิต มาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัยที่ว่า เหตุใดผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่จึงเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเปิดไข่

การสัมภาษณ์ครั้งนี้จะใช้ข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยขออนุญาตบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลโดยเฉลี่ยประมาณ 40-60 นาที เพื่อให้มั่นใจว่าได้นำข้อมูลที่ถูกต้องจากการที่ท่านได้ให้สัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ และขอเรียนว่าผู้วิจัยจะปกป้องสิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูลโดยจะไม่มีการเปิดเผยชื่อหรือข้อมูลส่วนบุคคลแต่อย่างใด ผู้ให้ข้อมูลสามารถปฏิเสธการตอบคำถามและให้หยุดการบันทึกเสียงสัมภาษณ์ได้ ถ้าไม่ประสงค์ในการเปิดเผยข้อมูลนั้น ซึ่งข้อมูลที่ได้อาจการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น

คำชี้แจง : โปรดตอบคำถามในประเด็นของคำถาม ดังต่อไปนี้

เพื่อหาเหตุผลในการเลือกใช้อาหารแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเป็ดไข่ในอำเภพานทอง
จังหวัดชลบุรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการดำเนินธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่

ข้อที่ 1 ปัจจุบันท่านประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่มาเป็นเวลานานเท่าใด และมีจำนวนเป็ดไข่ที่เลี้ยงอยู่ประมาณเท่าใด

ข้อที่ 2 ท่านมีความคิดเห็นว่สิ่งใดที่สำคัญที่สุดในการประกอบธุรกิจฟาร์มเป็ดไข่ และเพราะเหตุใด

ส่วนที่ 2 เหตุผลในการตัดสินใจเลือกใช้อาหารเป็ดแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่

ข้อที่ 3 ท่านคิดว่าอาหารแบบผสมเองและอาหารแบบสำเร็จรูปที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่ มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

ข้อที่ 4 จากการที่ท่านเลือกใช้อาหารแบบผสมเองในการเลี้ยงเป็ดไข่ท่านพบว่า มีข้อดีอย่างไรบ้าง

ส่วนที่ 3 การบริหารจัดการต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงเป็ดไข่

ข้อที่ 5 ท่านมีแนวทางการเลี้ยงเป็ดไข่ด้วยอาหารแบบผสมเองให้ได้กำไรอย่างไร

ข้อที่ 6 ท่านคิดว่าผลผลิตที่ได้จากการเลี้ยงเป็ดไข่ด้วยอาหารแบบผสมเองมีความคุ้มค่าหรือไม่อย่างไร

ข้อที่ 7 ท่านคิดว่าการเลี้ยงเป็ดไข่ด้วยอาหารแบบผสมเองประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายที่สำคัญ และค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้แก่ค่าจ่ายใดบ้าง และเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณเท่าใด

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์การตรวจความเที่ยงของเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕, ๗๐๗
ที่ อว ๘๑๓๗/๐๒๕๗ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ อารังสินถาวร (คณะบริหารธุรกิจ)

ด้วย นางสาววรินทร์ธร ธาดานุกุลวัฒนา รหัสประจำตัวนิสิต ๖๔๙๒๐๔๒๗ นิสิตหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์ เรื่อง “เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิด
แบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเบ็ดไข่ในอำเภอนาทอง จังหวัดชลบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว แพร์รี่ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัยนั้น
เนื่องจากท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าวอย่างยิ่ง ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย (ดังเอกสารแนบ)
ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๕-๔๒๓๙๖๕๕ หรือที่ E-mail:
64920427@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๕๓๐๐ ต่อ ๕๒๐๓, ๕๒๐๕, ๕๒๐๗

ที่ ยว ๘๑๓๗๑/๒๕๖๕

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.อารีรัตน์ สิทะพันธุ์ (คณะบริหารธุรกิจ)

ด้วย นางสาววรินทร์ธร ธาดานุกุลวัฒนา รหัสประจำตัวนิสิต ๖๔๙๒๐๕๒๗ นิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์ เรื่อง “เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเบ็ดเตล็ดในอำเภอยางทอง จังหวัดชลบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว แพร์รี่ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัยนั้น

เนื่องจากท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าวอย่างดียิ่ง ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือการวิจัย (ดังเอกสารแนบ) ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๕ ๔๒๓๔๖๕๕ หรือที่ E-mail: 64920427@buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๘๑๓๗/๒๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๒๖๙ ถ.สิงหาคบวงแสน
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณละเมียด สัมพันธ์พร (ผู้ประกอบการฟาร์มเบ็ดเตล็ด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ)
2. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาววรินทร์ธร ธาตานุภรณ์พัฒนา รหัสประจำตัวนิสิต ๖๔๙๒๐๕๒๗ นิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ ได้รับอนุมัติคำโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเบ็ดเตล็ดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเบ็ดเตล็ดในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว แพร์รี่ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย ดังเอกสารแนบ ทั้งนี้ สามารถติดต่อขอรายละเอียดข่าวดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๕ ๔๒๓๙๖๕๕ หรือที่ E-mail: 64920427@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๓๐๒ ๓๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕ และ ๗๐๗
E mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ภาคผนวก ง
เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัย

สำเนา

ที่ IRB4-080/2566

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย : G-HU033/2566

โครงการวิจัยเรื่อง : เหตุผลในการเลือกใช้อาหารเปิดแบบผสมเองของผู้ประกอบการฟาร์มเปิดไข่ในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

หัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาววรินทร์ธร ธาดานุกุลวัฒนา

หน่วยงานที่สังกัด : คณะบริหารธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการหลัก (สารนิพนธ์/ งานนิพนธ์/ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนาภณ นิธิเชาวกุล
วิทยานิพนธ์/ ดุษฎีนิพนธ์)

หน่วยงานที่สังกัด : คณะบริหารธุรกิจ

วิธีพิจารณา : Exemption Determination Expedited Reviews Full Board

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ฉบับที่ 3 วันที่ 8 เดือน เมษายน พ.ศ. 2566
2. โครงการวิจัยฉบับภาษาไทย ฉบับที่ 1 วันที่ 21 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 20 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566
4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 20 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566
5. แบบเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบบันทึกข้อมูล (Data Collection Form)
- แบบสอบถาม หรือสัมภาษณ์ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ 1 วันที่ 21 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566
6. เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี) ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ 10 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2566

วันที่หมดอายุ : วันที่ 10 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

ลงนาม นางสาวพิมลพรรณ เลิศล้ำ
(นางสาวพิมลพรรณ เลิศล้ำ)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	วรินทร์ธร ชาติานุกุลวัฒนา
วัน เดือน ปี เกิด	24 มกราคม 2539
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	32/24 หมู่ 2 ต.หนองกะขะ อ.พานทอง จ.ชลบุรี 20160
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี สาขาการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

